Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

ATILIM

Kurucusu: İ.Bilen — Yıl 13, Sayı 5 (171)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı — 1 Mart 1986

HAYDİ
1 MAYIS 1986'YA!

İlk Sınav Başarıldı: "İşçiyiz Güçlüyüz!"

İZMİR MİTİNGİNDE ONBİNLERCE İŞÇİ HAYKIRDI

HÜKÜMET İSTİFA ! İŞKENCELERE SON !

HERKESE İŞ- HERKESE AŞ ! ZİNDANLAR BOŞALSIN !

İşçi hareketi, yığınsal eylem alanına çıktı. 22 Şubat günü İzmir'de 12 Eylül sonrasının ilk işçi mitingi başarıyla gerçekleşti. Cumhuriyet Alanı'nda toplanan onbinlerce işçi faşist diktatörlüğü protesto etti.

İzmir mitingine Türk-İş üyesi sendikaların yanısıra bağımsız sendikalar da katıldı. Hak-İş yönetiminin karşı tutumuna aldırmayan birçok Hak-İş üyesi de miting alanındaydı. Çok sayıda Egeli genç, aydın, tutuklu yakını ve köylü de mitinge katıldı.

Miting alanı onbinlerce işçinin bir ağızdan haykırdığı "Hükümet istifa", "Herkese iş - Herkese aş", "İşkencelere son, Zindanlar boşalsın", "İşçiyiz, güçlüyüz" sloganlarıyla yankılandı.

Diktatörlük yandaşları günlerce önceden halkı "mitinge gitmeyin, yoksa gene anarşi ve terör ortamı geri gelir" diye korkutmaya çalıştılar. Türk-İş yönetimi işçi sınıfına yaraşır, sistemli ve disiplinli bir hazırlık örgütlemedi. Amerika'daki "antiterör eğitimi"ni yarıda bırakıp İzmir'e koşan İzmir Emniyet Müdürünün "çevik polis"leri mitingin yığınsal ve coşkulu olmasını engellemek için günboyu terör estirdiler. Hiçbiri istedikleri sonucu vermedi. İşçiler ve dostları yığınsal olarak alana çıktılar, coşkuyla savaşım sloganlarını yükselttiler. Diktatörlüğün polisi ancak miting dağılırken karşı eyleme geçmeye cesaret edebildi ve yüz kadar mitingciyi gözaltına aldı. Bu saldırı, miting sonrasında kamuoyunda protesto edildi.

Tekelci basın, mitingin başarısını gölgelemek için Türk-İş içindeki anlaşmazlık ve ayrılıkları öne çıkardı. Ama mitingin yığınlar üzerindeki olumlu etkisinin dalga dalga yayılması önlenemedi.

İzmir mitingiyle işçi hareketi, "demokrasi savaşımında varım ve varolacağım" dedi. Bunu sözle değil, eylemle kanıtladı. Artık işçi hareketinin politik savaşım alanında kendi proleter

Arkası 9. sayfada

DAHA ÇOK ÇABA GEREKİYOR

Dün Evren-Özal "işkence yoktur" dediklerinde, çoğunluk, inanmasa da, bu yalanlara kayıtsız kalıyordu. Bugün ise bu "yalanlama"lar, duyan herkeste büyük bir nefret uyandırıyor. Dün Özal "enflasyonu bu yıl yüzde 25'e çekeceğiz" dediğinde, "ya tutarsa" diye düşünenler, bugün aynı sözleri duyduklarında yağdıracak küfür arıyorlar. Dün Evren "beni siz seçtiniz, bu anayasayı siz onayladınız" dediğinde gülüp geçenler, bugün "sen de, anayasan da cehennemin dibine!" diyor.

Yığınların bakışındaki bu değişiklik giderek onları hareketlenmeye daha açık bir konuma getiriyor. "Artık geriye çekilecek yer kalmamıştır. Gerimiz uçurumdur." TKP MK 5. Plenumunun halkımıza yaptığı çağrıdaki bu saptamaya katılanlar ve bunun gerektirdiğini yapanlar giderek genişliyor. İlk yığınsal işçi eylemleri başlıyor. İşkencelerin durdurulması için savaşanlar şimdi daha geniş ve daha cesur. Köylü tepkisini duyuracak yol arıyor. Pazarcı esnafı direniyor. Gençler kazandıkları dernek kurma hakkına sıkı sıkı sarılıyorlar. Aydınlar eylemlerini daha genişletiyorlar. İlçe ve kasabalarda ilerici çevreler hareketlenmeye başlıyor...

Abartmamak gerekiyor: hareketlenen yığınlar henüz azınlıktadır. Atılan adımlar henüz sağlam değildir. Bir eylemi gerçekleştirenler, ikinci adımı nasıl atacaklarını henüz gö-

Arkası 8. sayfada

TKP MK Genel Sekreteri H. Kutlu yoldaşın Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 27. Kongresi'ne mesajı

Değerli delege yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, Türkiye komünistleri ve ülkemiz işçi sınıfı adına yüce Lenin'in partisinin Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 27. Kongresini devrimci coşkuyla selamlar.

Türkiye Komünist Partisi daha şimdiden 27. Kongre'nin Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin tarihsel kongreleri arasında sayılacağına inanıyor. Bunun kanıtı, dünya gerçeğinin bugününü, en gerçekçi biçimde analiz eden kapitalizmden sosyalizm ve komünizme geçişin ve dünya barışının sağlanmasının somut yolunu ortaya koyan, sömürünün ve savaşın kaynağı olan emperyalizme karşı dünya çapındaki savaşımın perspektifini çizen ve sizlerin tartışıp onaylayacağı SBKP Programı'nın yeni biçimidir. Bunun kanıtı bu kongrede kesinleştireceğiniz Sovyetler Birliği'nin 1986-1990 yılları arasında ve 2000 yılına kadarki dönemde ekonomik-sosyal gelişmesinin temel doğrultuları üzerine tasarıların öne koyduğu muazzam devrimci he-

Arkası 9. sayfada

İşkencenin durdurulması için savaşım demokrasi için savaşımdır

Evren de Erzincan'da ortaya atılarak "işkence yoktur" diye konuştu. Aynı Özal ve ötekiler gibi, "İşkence yapıldığına ilişkin iddialar asılsızdır, yalandır" dedi. Aynı günlerde yetkililerce Samsun'da jandarma karakolunun damından atlayarak intihar ettiği öne sürülen Yaşar Durmaz'ın eşi, kocasının işkencede öldürüldüğünü açıklıyordu.

Şubat ayı ortalarında yapılan bir kamuoyu araştırması, halkın yüzde 75'inin işkence olaylarını yakından izlediğini, yüzde 40'ının ise karakollarda, emniyet müdürlüklerinde ve cezaevlerinde sistemli olarak işkence yapıldığı görüşünde olduğunu ortaya koyuyordu. Bu araştırmaya göre her beş kişiden biri ise, işkence görme[illegible] ni tanıyor ya da biliyordu. Bir [illegible] veri bile, işkencenin ne ölçüde [illegible] gın yürütüldüğünün kanıtıdır. [illegible] manda, işkencenin değil, "mak[illegible] dialarm" olduğunu öne süren Özal ve benzerlerinin yalan [illegible] lerini de gözler önüne ser[illegible]

Durum böyleyken Evren'in [illegible] çıkıp da "işkence [illegible]" [illegible] lerinin tek bir anlamı, tek bir [illegible] vardır. O da, kurulmuş oldukları [illegible] kin işkence ve terör cihazını korumak, işkencecilerine "devam" işareti vermektir.

Bugün artık inkar edilemez kanıtla-

Arkası 9. sayfada

SBKP 27. Kongresi

Marksizm-Leninizmin ve devrimci eylemin partisi

● Ali SAİM

Yüce Lenin'in partisi 27. Kongresini topluyor. Kongre SBKP MK'nin çağrıları, Nisan Plenumu'nun çizgisi temelinde yığınların yaratıcı inisiyatifinin yepyeni bir atılıma geçtiği, sosyalist demokrasinin, parti ve devlet hayatında açıklığın tüm ülkede temiz bir rüzgar gibi estiği koşullarda toplanıyor. Emekçilerin kongre öncesi son altı ayda bir önceki altı aya oranla emek üretkenliğini bir kat daha fazla artırmaları ve kongre belge tasarılarıyla ilgili 4 milyona yakın öneriyle tartışmaya aktif katılmaları, SBKP 27. Kongresinin şimdiden tam bir zafer kazandığını müjdeliyor. Parti, Sovyet insanına, Sovyet insanı, partiye güveniyor.

Sovyetler Birliği 21. yüzyılın inşasına maddi ve manevi olarak yine tüm halkların en ön sırasında hazırlanmaktadır.

I.

27. Kongrede onaylanacak olan tüm belgelerin ve kararların temelini SBKP Programı'nın yeni biçimi tasarısı oluşturmaktadır. Söz konusu belge "ekonomik olarak bütün ülkelere özgü sınıfsal olguları" dikkate alan, o nedenle uluslararası olan (V.İ.Lenin, Tüm Yapıtlar, c. 38, s. 177), yani yalnız Sovyet halkı için değil, uluslararası komünist ve işçi hareketi için, kurtulmuş genç devletler ve onların halkları için, dünyadaki tüm barış taraftarı güçler ve tüm insanlık için önem taşıyan ideolojik ve politik bir belgedir.

SBKP Programının yeni biçimi tasarısında, öğretimizin kurucuları Marks, Engels ve onların eserini yeni aşamaya yükselten Lenin'den günümüze kadar, uluslararası komünist hareketin savaşım ve sosyalist kuruculuk deneyimleri genelleştirilmiştir. Asıl içeriği kapitalizmden sosyalizme ve komünizme geçiş olan çağımızın, onun temel çelişkisinin Marksist-Leninist analizi bir kere daha doğrulanmaktadır. Çağdaş dünyadaki gelişme süreçlerinin realist ve bilimsel analizine dayanan belge, toplumsal gelişmenin itici güçlerini analiz etmekte, kapitalizmin, bu hâlâ güçlü ve tehlikeli düşmanın insanlığın önünde duran temel sorunları çözmekteki yeteneksizliğini, onun derinleşen genel bunalımını ve insanlığın kapitalizmden sosyalizme kaçınılmaz ilerleyişini kısa ve açık olarak saptamaktadır.

Belgede savaş ve barış sorununa ilişkin Marksist-Leninist öğreti insan uygarlığını tehdit eden nükleer savaş tehlikesinin keskinleştiği günümüz koşullarında yaratıcılıkla uygulanmaktadır. Nükleer savaşı önlemek, günümüzün en önemli sorunudur. Tasarı keskinleşen diğer global sorunların da tüm devletlerin işbirliği ile çözüleceği görüşünü vurgulamaktadır.

Belgede SBKP'nin ve Sovyet halkının önünde duran ve komünizme geçiş perspektifiyle organik olarak bağlı olan sosyalizmin planlı ve her bakımdan yetkinleştirilmesi ödevinin ve uluslararası ödevlerin stratejik doğrultuları formüle edilmekte, aynı zamanda, SBKP'nin Sovyet toplumunun yönetici gücü olarak rolü gösterilmektedir.

Biz okuyucunun dikkatini kongreye sunulacak olan parti programının yeni biçimi tasarısında, şimdiki üçüncü programdaki **ana teorik ve politik yönlerin** olduğu gibi korunduğuna çekmek istiyoruz. Teorinin ve programdaki konumların yaratıcı olarak geliştirilmesinde **süreklilik** tasarıya yön veren başlıca ilkedir. Öte yandan belgenin programa en önemli katkısı ve aynı zamanda tüm kongre belgelerinin ana fikri, ekseni, **ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırma** konseptidir.

Belge, Lenin'in parti programının yapısına ilişkin görüşlerinin tam bir uygulamasıdır. Tasarı, SBKP'nin Marksizm-Leninizme ve proleter enternasyonalizmine sarsılmaz bağlılığının, kendi eylemine cesur eleştirel yaklaşımın, teoriyi yaratıcı geliştirme ve yığınların kuruculuk eylemini yönetme, örgütleme yeteneğinin, tüm ilerici güçlerle birlik ve dayanışma ruhunun mükemmel bir ifadesidir.

II.

SBKP Programının yeni biçimi tasarısı, komünizm kuruculuğunun bütün yönlerinde şimdiye kadar elde edilen büyük başarıların altını çiziyor. Ülkenin, halkın önüne dev ödevler koyuyor. Bu özellikleriyle belge sosyalizmin kapitalizme olan üstünlüğünü inandırıcı olarak sergilemektedir.

Sovyetler Birliği, Üçüncü Parti Programının uygulanmasıyla **gelişmiş sosyalizm** aşamasına girmiştir. Aynı zamanda son 25 yılda ulusal gelir 4,8 kat, toplumsal emek üretkenliği 3,2 kat artmıştır. Kişi başına gerçek gelir 2,5 kat büyürken, 267 milyon insanın konut koşulları iyileştirilmiştir. Ülke bilim ve teknikte, kültür ve sanatta ileriye gitmiştir. Şu arguman durumu açıklamaktadır: Hangi kapitalist ülkede insanlar, her gelecek yılın kendileri için şimdi yaşadıkları yıldan daha iyi olacağını düşünebilmektedir? Sosyalizm bu bakımdan kapitalizme üstünlüğünü kanıtlamıştır ve bu, sosyalizmin en büyük, tarihsel kazanımlarından birisidir.

Sosyalizm bu başarıları, Büyük Anayurt Savaşında uğradığı eşi görülmedik kayıplara rağmen (kimi etkileri bugün bile kendini hissettirmektedir) en önemlisi NATO bloku ülkeleriyle askersel-stratejik dengesizlik koşullarında elde etmiştir. Sovyetler Birliği işte bu dönemde insanlık için barışın korunmasında belirleyici önem taşıyan bir başarıya da ulaşmış, ABD ile Sovyetler Birliği arasında **askersel stratejik dengeyi** yaklaşık olarak sağlamayı başarmıştır. Bugün insanlığı nükleer ölümden koruyan bu dengenin sağlanması için gösterilen fedakarlıklar kimi program hedeflerinin gerçekleşmemesinde önemli bir rol oynamıştır. SBKP, daha 1961 yılında böylesi bir olasılığa dikkat çekmişti.

Çağımızın kapitalizmden sosyalizme ve komünizme geçiş çağı olarak tanımlanması, **dünya ölçüsündeki temel çelişkinin** değişmeden kaldığını göstermektedir. Fakat günümüzde kapitalizmle sosyalizm arasındaki bu çelişki çok daha keskinleşmiştir. Buna karşılık bu çelişkinin uluslararası planda savaşlarla çözülmesinin imkansız hale gelmiş olması günümüzün en önemli özelliğidir. Şimdi emperyalist ülkelerde giderek etkinliklerini artıran sosyal öç alma yanlısı saldırgan çevrelerin çağın çelişkisini savaşla çözmeye hazırlanması, aslında insanlığı yoketmeye hazırlanmak oluyor. Bunu önlemek için savaşım tüm ülkelerde değişik özellikler, amaçlar içeren toplumsal ilerleme savaşımıyla sıkı bir bağ içindedir.

Belgede **toplumsal gelişmenin ana itici güçleri olarak** dünya sosyalizmi, işçi ve komünist hareketi, kurtulmuş ülkeler halklarının yanısıra sosyalist olmayan dünyada zamanımızın karakteristik çizgisi haline gelen **demokratik yığın hareketleri** de sayılmaktadır. Bu güçlerin hepsi emperyalizmin saldırgan ve gerici politikasına karşı, **toplumsal ilerleme** yönünde savaşan güçlerdir.

Öte yandan, çıkarları ya da tutumları askersel-sanayi kompleksiyle çatışan büyük sermaye çevrelerinin sözcülerinin, gerçekçi devlet ve politika adamlarının da katıldığı **dünya barış güçlerinin büyüyen potansiyeli** vurgulanmaktadır. Bu geniş güçlerin ortak amacı, **dünyada barışın korunmasıdır.**

Tüm bu saptamalar bize, günümüzde, hem devrimci

Arkası 8. sayfada

ATILIM'ın bu sayısı 25 Şubat günü toplanacak olan SBKP 27.Kongresi başlamadan baskıya veriliyor. Kongreden önce kaleme alınmış olan bu yazı, Kongrede kesinleşecek olan SBKP Programı'nın yeni biçiminin kimi yanları üzerinde duruyor. ATILIM 15 Mart sayısında 27.Kongreyi geniş biçimde okuyucularına tanıtacaktır.

SURİYE'YE KARŞI DÜŞMANLIK KAMPANYASI: CİDDİ TEHLİKE İŞARETİ

● Ahmet ALAN

Öyle gelişmeler vardır, belirli bir tehlikeye doğrudan işaret ederler. Son haftalarda komşu Suriye'ye karşı hızla tırmandırılan düşmanlık ve karalama kampanyası, bunun son örneklerinden biri. ABD'nin yayılmacı hevesleri, onun bölgemizdeki hegemonya emelleri doğrultusunda yurdumuzu serüventere itmeye hazır güçlerin varlığı, üstelik bunların böyle bir serüvene katılmamızın zeminini hazırlamak için yoğun bir çaba içine girdikleri, bu örnekte de görülüyor.

Gerici, Amerikancı çevrelerin görüşlerine tercümanlık yaptığı iyi bilinen "Tercüman" gazetesi "Suriye'nin gözü 9 ilimizde" diye bir başlık atıyor. Halkın göğsüne süngüyü dayayıp kendini cumhurbaşkanı ilan eden Evren'in süzgecinden geçen mecliste bu iddia hemen "Milli mesele" ilan ediliyor. "Vatanperverlik", aslında şovenisttik yarışı hemen başlıyor. ANAP Meclis Grup Başkanvekili Haydar Özalp, "Birlik içinde olalım. Kimseye 1 santim toprak vermeyiz" diye aslan kesiliyor. MDP Genel Sekreteri Abdurrahman Necati Karaa ise iyice coşuyor, "Tarihte Suriye diye bir devlet yoktur. Suriye suni bir devlettir. Bizden koparılıp alınmıştır" diye kestirip atıyor. Evren'in İçişleri Bakanı Yıldırım Akbulut'un, "Bölücü teröristler Suriye'de eğitiliyor" iddiası uluslararası gericiliğin yayın organlarında başlıklara geçiriliyor. Amerikancı, gerici kalemşörler, meclisteki omuzdaşları antiemperyalist Suriye'ye karşı aslan kesiliyorlar.

Oysa bu çevreler, bir Türk gemisinin İsrail savaş botlarının saldırısına uğraması, kaptanının öldürülmesi, kaçırılan gemidekilerin en kaba davranışlara maruz bırakılması, tutuklanması karşısında "protesto ediyoruz" demekle yetindiler. Evren-Özal yönetimi İsrail söz konusu olunca, "İlişkilerimizi asgariye indirdik"ten başka bir şey demiyor. Siyonist işgalcilerin el koyduğu Arap topraklarındaki terörüyle, faşist diktatörlüğün doğuda Kürt halkına karşı uyguladığı terör arasında pek fark olmadığını görenler, kuşkusuz, bunun nedenini de açıkça anlıyorlar. CIA-MOSAD-MİT arasındaki işbirliğinin etkinleştirildiğini görenler, diktatörlüğün, Amerikancı çevrelerin tutumunun içyüzünü de kavramaktadır. Evren'in Washington büyükelçisi Şükrü Elekdağ'ın, "Güçlü bir Türkiye, İsrail'in bölgede kalkanı olabilir" şeklindeki sözlerini unutmayanlar, Suriye'ye karşı isterik kampanyanın amacını da görüyorlar.

ABD'nin Libya'ya karşı müdahale hazırlıklarına paralel olarak, İsrail'in Lübnan'daki barışçı gelişmelerden sonra giriştiği saldırılarda görülen yoğunlaşma, Suriye'ye karşı kapsamlı savaş hazırlığı ve son olarak bizdeki Suriye düşmanı çığırtkanlık, birbirine bağlı gelişmelerdir. Bunlar Amerikan emperyalizminin "Yeni Globalizm" planının uygulanmasına yönelik somut göstergelerdir. İşte asıl tehlike burada yatmaktadır.

Amerikan emperyalizmi ve İsrail siyonizminin bölgede son yıllardaki planlarının çoğu iflasla sonuçlandı. Camp-David ihanetinin içyüzünün ortaya çıkması, ABD'nin Lübnan'dan "çekilmek" zorunda kalması, Libya ve Suriye gibi antiemperyalist tutum içindeki devletlerin yalıtılanması yolundaki girişimlerin boşa çıkması, tersine, özellikle Suriye'nin saygınlığının hızla artması bunun birkaç kanıtı. Bu durumda ABD ve İsrail, konumlarını geri kazanmak, yayılmacı planlarını gerçekleştirmek için, "Yeni Globalizm" savı temelinde, tek yolu, silahta, güce başvurmakta, askeri müdahalede görüyor. Ve bunun ortamını yaratmak için hummalı bir çaba içinde bulunuyorlar.

İsrail, 1967 yılında işgal ettiği Golan tepelerine en modern saldırı gücünü yığdı. Tel-Aviv yönetimi özellikle Suriye'ye karşı hava saldırısına bel bağlıyor. Tunus'daki FKÖ Merkezine hava saldırısı, bunun bir denemesi oldu. Onarım ve bakım işlerini, yakıt ikmalini Türk limanlarında yapan Amerikan 6. Filo gemileri ve bunlardaki Jetler, Libya açıklarındaki "manevraları" boşuna yapmıyor. 1958'den 1983'e dek Türkiye'deki üslerini Arap halklarına karşı saldırılarında kullanan Beyaz Saray, Evren-Özal yönetimine hazırlanan yeni saldırılarında da rol veriyor. Böyle bir ortamda Suriye'ye karşı yaratılmaya çalışılan düşmanlık havası, gerçekten büyük bir tehlikeye işaret ediyor.

TKP, artan bu yeni tehlike karşısında bütün yurtseverleri, barış yanlısı güçleri uyarıyor: "Ülkemizin emperyalizmin ve siyonizmin serüvenlerinin içine çekilmesine izin verilmemeli! Tek bir yurtsever, barış yanlısı kişi ya da kuruluş bu durum karşısında sessiz kalamaz!" TKP, "Barış, Ulusal Güvenlik ve Ulusal Egemenlik Alternatifi"nde, "Türkiye'nin ulusal güvenlik politikası Ortadoğu'da kollektif güvenliğin ve barışın pekiştirilmesine katkıda bulunmalıdır", diyor. Ve 1967'den sonra işgal ettiği tüm Arap topraklarından çıkana kadar İsrail ile bütün ilişkilerin kesilmesini istiyor. Türkiye'nin Suriye ile barışçı yoldan çözemeyeceği tek sorun yoktur

Uluslararası ekonomik güvenlik için

27 Ocak günü SSCB Dışişleri Bakanı Şevardnadze BMÖ G.Sekreteri Peres de Cuellar'a, Sovyet hükümetinin "Devletlerin uluslararası ekonomik güvenliği, uluslararası ekonomik ilişkilerin sağlıklı olması için önemli bir koşuldur" başlıklı belgesini iletti. SSCB bu belge ile bütün ülkeleri, uluslararası ekonomik güvenliğin sağlanması için gerekli koşulların yaratılması davasında politik iyi niyet göstermeye, BMÖ'nü bu yönde çabalarını artırmaya çağırdı. Uluslararası ekonomik güvenliğin, genel güvenlik sorununun ayrı düşünülemeyeceğini belirtti. Belgede şöyle deniyor: "Dış borçlar sorunu gelişmekte olan ülkelerin Batı ile ilişkiler adalet, eşitlik ve demokrasi temelinde yeniden düzenlenmeden bu soruna gerçek çözüm bulmak olanaksızdır. Dış borçlar sorununa çözümün önkoşulları, borç ve kredilerin faiz oranlarının azaltılması, dövlz kurlarının stabilize edilmesi, ticarette korumacılıktan vazgeçilmesi, uluslararası döviz-maliye sisteminin bütün devletlerin çıkarları gözönüne alınarak yenibaştan düzenlenmesi ve bu sistem çercevesinde eylem yürüten mali kuruluşların demokratikleştirilmesidir. Ayrı ayrı devletlerin döviz konusunda, mali alandaki zorluklarının bu ülkeler üzerinde politik baskı ve egemen devletlerin içişlerine karışma aracı olarak kullanılmasına son verilmelidir..."

kısa haberler...

● Türkiye, S.Birliği'nden alacağı doğal gazın bedelini ihraç ürünleri ile ödeyecek. Türkiye'de ikili ekonomik ve ticari ilişkileri görüşen SSCB Dış Ekonomik İlişkiler Bakanı Katuşev, 1987'den itibaren sevkine başlanacak olan doğal gaz karşılığında Türklye'nin ihraç ürünleriyle ödeme yapma önerisinin kabul edildiğini bildirdi. Türk-Sovyet 8. Karma Ekonomik Komisyon protokolüne göre, Türkiye SSCB'ne, doğal gaz karşılığında ödeyeceği dövizin yüzde 65-70'i tutarında mal satacak. İki ülke ticari ilişkilerini serbest döviz esasına göre yürütecek.

● ABD Ticaret Bakanı Baldridge, Türkiye'nin tekstil ve çelik ürünlerine konan kotayı ve yüksek gümrük vergisi uygulamasını savunarak, Türkiye'nin neden dokuma ürünleri ihracına önem verdiğini anlayamadığını söyledi. Bakan, Türkiye'nin ABD'ye ihracatını geliştirme isteğinin yerine getirilmesinin, varolan eşitsiz ilişkinin değişmesinin olanaksız olduğunu ileri sürdü.

● Portekiz'de 16 Şubat'ta yapılan cumhurbaşkanlığı 2. tur seçimlerini Portekiz Sosyalist Partisi Başkanı ve eski başbakanlardan Mario Soares kazandı. Sağcıların adayı Freitas do Amaral 2. turda yüzde 48,72 oy alırken, Soares'in aldığı oylar yüzde 51,28'i buldu, PKP Genel Sekreteri A.Cunhal, seçim sonuçlarını gericiliğin ağır bir yenilgisi olarak niteledi. Cunhal, bunda PKP'nin Soares'i destekleme çağrısının belirleyici rol oynadığını, bu çağrının Amaral'ın seçilmesini önlemek için yapılmış olduğunu söyledi. Cunhal, "Seçim sonuçlarında ifadesini bulan demokrasi güçlerinin tutumu, ülkenin gelecekteki politik yaşamında pekişmelidir" dedi.

● Haiti'de diktatör Duvalier'in ülkeyi terketmek zorunda kalmasından sonra da, halkın gerçek demokrasi için direnişi devam ediyor. Politik yaşamın demokratikleştirilmesi, politik tutukluların hemen serbest bırakılması, Ulusal Konsey adındaki cuntanın dağıtılması ve bu cuntanın kurdurttuğu kabinenin istifa etmesi, yıl sonuna kadar demokratik seçimlerin yapılması, kırım, cinayet ve işkencelere adı karışanların cezalandırılması, birbirini izleyen yığınsal eylemlerin temel istekleri arasında yeralıyor. ABD KP'nin organı "Daily World" gazetesine demeç veren Haiti Komünistlerinin Birleşik Partisi G. Sekreteri R.Teodore, işbaşına getirilen cuntanın 6 üyesinden beşinin Duvalier rejiminde görev almış kişiler olduğunu, rejimin cinayetlerinden sorumlu olduğunu söyledi. Teodore "Bu yönetimi Amerika işbaşına getirdi. Amerika'nın tek amacı, Amerikan kuklası rejimi, Duvalier'siz Duvalier'ciliği ayakta tutmaktır" dedi.

Köylünün sesini yükseltmesine yardımcı olalım

● Ayşe ÇİMEN

Ülkemiz köylülüğü cumhuriyet tarihinde örneği görülmemiş bir yıkımı yaşıyor. Tarımsal üretimin yıldan yıla düşmesi, birçok üründe üretim artışının sıfırlanmasının, tarım ürünlerinde ithalatın başlamasının yanısıra, artan sayıda üretici köylü, varını yoğunu, toprağını, traktörünü, ekmeğini yitirme tehlikesiyle karşı karşıya. Bir Çukurovalı üretici şöyle diyor: "Herşeyimizi toprağa verdik, gece gündüz çalıştık. Ürün para etmedi. Masrafı dahi çıkaramadık. Buğday ektik, borçlu olduğumuz için tüccara verdik. Pamuk ektik, tüccara ucuza verdik..." Borcunu ödeyemez duruma getirilen köylünün başına geleni de Adana'nın Kaşlıca köyünden 70'lik Ali Durmaz şöyle anlatıyor: "Bu yaşıma kadar ne tarla, ne de haneden birşey sattımdı. Bu yaştan sonra tarlama, evime, evimdeki dolaba kadar haciz geldi". Adana Çiftçi Birliği 2. Başkanı Önder Girici, Çukurova çiftçisinin 1929-30'lu yıllardan sonra en büyük krizi yaşadığını söylüyor. Bu durum yalnız Çukurova'da değil, Ege'de, Karadeniz'de, Marmara ve Orta Anadolu köylerinde de yaşanıyor.

1980'de generaller darbesiyle uygulamaya sokulan IMF'ci ekonomik politika, 24 Ocak kararları şu direktifi vermişti: Taban fiyatlarını düşük tutacaksınız, tarım girdilerine zam yapacaksınız! Öyle de oldu. Köylü, verilen taban ve başfiyatlarla ürettiğinin karşılığını alamadı, tefeci-tüccar kara kargalar gibi köylünün üzerine çullandı. Köylü, yüksek faizlerle borç sarmalının içine sokuldu. Bu arada birkaç ayda bir gübreye, mazota, ilaca, tohuma zam geldi. Bütün bunlar, tarımsal üretimde düşüşü, tarım alanlarının daraltılmasını, çok sayıda üreticinin iflasını getirdi. 1983 sonunda Özal hükümetinin kurulmasıyla bu süreç daha da hızlandı. 4 Nisan 1984'de Dünya Bankası'yla 300 milyon dolarlık kredi karşılığı imzalanan bir protokol ile Özal hükümeti, tarım ürünlerinin destekleme fiyatlarının düşük tutulmasının sürdürülmesi, bazı ürünlerden desteğin çekilmesini, tarım kredi faizlerinin yükseltilmesini, gübreye ve diğer tarımsal girdilere devlet desteğinin kaldırılmasını, sulama ücretlerinin artırılmasını kabul etti. Köylünün idam fermanını imzaladı.

Türkiye tarımının IMF, Dünya Bankası gibi emperyalist para ve kredi kuruluşlarının denetimine geçmesi, milyonlarca üretici köylümüzün yıkımını hazırlarken, yerli tekeller aracılığıyla emperyalist sermayenin tarıma girmesini hazırlıyor. Küçük ve orta köylü topraklarını yitirirken, tekelci büyük sermayenin elinde toprak miktarı büyük ölçüde artıyor. Türkiye Ziraatçılar Derneği Başkanı İbrahim Yetkin, Sabancı'nın Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP)nin sulayacağı alanda geniş çapta toprak aldığına dikkati çekerek şöyle diyor: "Sabancı'nın kapattığı toprak miktarı 2 milyon dönüme yaklaştı. Önce Mardin'de 1980'de başladı. Sonra Urfa yöresine girdi." Bu arada, Türkiye'de büyük sermaye sahiplerinin kapattığı topraklarda tarım işletmeleri kurulması için Amerikan şirketleriyle 1983 yılında anlaşmaya varılmış olduğu da ortaya çıktı.

Köylülerin bu durumdan kurtulması, kendi kaderleri üzerinde söz sahibi olmaları, içine itildikleri yıkımdan çıkmaları, emperyalist ve yerli tekellerin Türkiye tarımını kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmesinin önlenmesi nasıl sağlanacaktır? 1980 öncesinde 2 milyon üretici köylünün demokratik örgütü Köy-Koop deneyinden nasıl yararlanılacak? Kooperatiflerin, devletin atadığı yöneticilerle felce uğratıldığı, ziraatçi derneklerinin, Ziraat Odalarının üzerinde politika yasağının asılı durduğu koşullarda köylü nasıl adım atacak?

Bütün olumsuzluklara rağmen köylüler, kooperatifleri aracılığıyla Ziraat Odaları, dernekleri, öteki meslek örgütleri, kendi oluşturacakları dayanışma ve eşgüdüm birlikleri aracılığıyla örgütlü mücadele yürütmenin, hakları için eyleme geçmenin yollarını bulabilirler. Güçlerini kentlerdeki demokratik güçlerle birleştirebilirler. Anadolu'nun her yöresinde köylüye bu doğrultuda yardımcı olabilecek solcu, demokrat kişi ve çevreler vardır. Şimdi bunlara büyük görev düşüyor. Bunun için TKP, demokrasi savaşının bütün tutarlı yandaşlarına, bütün sol güçlere sesleniyor: Köylünün sesini yükseltmesine yardımcı olun!

Eğer milyonlarca köylünün sesi, kendi yıkımını durdurmak için yükselirse, bu aynı zamanda köylerdeki onyılların suskunluğunun kırılması, köylülüğün politik yaşamda gerçek yerini almaya başlaması demek olacaktır.

"YOK" SAYILAN YÜCE DAĞ

K.Yurdakul/İstanbul

İstanbul'a tren ya da otobüsle gelenler, Pendik'i geçtikten sonra, sağda iyice uzaklarda Gülsuyu dağının eteklerinden zirvesine kadar uzanan beyaz badanalı gecekonduları görürler. Gülsuyu semtidir burası. Adı ile hiç de uyuşmayan sorunları vardır semt halkının. En yakın iş merkezi olan Kadıköy'e otobüs seferi bile yoktur. Haftanın iki günü, o da ip gibi akan suyla idare etmeye çalışırlar. Yapımına yıllar önce başlanan, ancak kaplumbağa hızıyla yürütülen kanalizasyon sorunu vardır. Yıllardan beri başka sorunu da var Gülsuyu semtinin. Dev lağım fareleri... Semt daha ilk kurulmaya başladığı günden beri boy gösteren lağım fareleri de, sanki semt büyüdükçe, evler çoğaldıkça çoğaldı, büyüdü.

Şimdi geceleri Gülsuyu'nda her evde, her sokakta lağım fareleri ile mücadele sürüyor. Bir arkadaşımın başından geçenler beni dehşet içinde bıraktı. Bu arkadaşım lağım sularının evinin bahçesini bastığı bir bölgede oturuyor. Ve her gece evlerinde bu pis hayvanlardan dolayı panik var. Çocuklarının tamamı kız olan bu ailenin evini birbirinden iri 8-10 tane dev lağım faresi istila ediyor. Ne zehir, ne kapan, ne de alçılı un fayda etmiyor. Biri ölünce 5'i birden ortaya çıkıyor. Bir gece arkadaşım yanağında bir acı ile çığlık çığlığa uykusundan uyanıyor. Sağ elmacık kemiğinin üstü bir farenin keskin dişleri ile parçalanmış, yüzünden oluk gibi kan boşalıyor. Onu gördüğümde yüzünün sağ tarafı tamamen bantlıydı. Haydarpaşa Numune Hastanesine kuduz iğnelerinden birini olmaya gidiyordu. Günler sonra yüzündeki bandaj alındı. Tedavisi bitti. Ama yüzünde dört diş izi öylece kaldı. Şimdi arkadaşım altı aydır Çapa Psikiyatri Kliniğinde tedavi görüyor. Arkadaşım "yüzümdeki iz, yoksulluğumuzun, yok sayılışımızın, bu dağın bir emekçi mahallesi olmasından dolayı devletçe yok sayılışımızın izidir" diyor.

Bağdat Caddesindeki Suadiye yeraltı geçidi 250 milyon lira harcanarak tam bir ayda bitirildi. Burnumuzun dibindeki Maltepe Askeri Cezaevi ek inşaatı ise bir buçuk yıl içinde tamamlandı. Oysa Gülsuyu'muzun lisesi üç yıldır bitirilmedi. Onbeş yıldır da kanalizasyon açıktan akıyor. Ana caddemiz bile Arnavut kaldırımı. Ara sokaklar ve dağın üst kısmında kalan sokaklar ise kış günlerinde diz boyu çamur içinde.

Diktatör Evren'in tam yetkili Belediye Başkanı Bedrettin Dalan Gülsuyu'na gelebilir mi? Şu karlı, yağmurlu günlerde arabası tepedeki mahalleye çıkabilir mi? Özal'ın reklamcısı Dalan, bizi içtenlikle, can kulağı ile dinleyebilir mi? Hiç sanmıyorum. Çünkü onlar bu yüce dağı, bu halkı yok sayıyorlar. Onların işi hızlı tramvay için birbirini yiyen yabancı ulaşım tekelleri ile, ENKA'larla...

Ama bugün onların gündeminde olmayan halk, çok yakında yaşadığı yoklukların, hor görülmenin, yok sayılmanın faturasını onların önüne çıkaracaktır.

Haber ve yazılarınızı aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz. Mektuplarınızda kimliğinizi açığa vuran, gizli kalması gereken bilgilere yer vermemelisiniz!
Yazışma adresimiz: BOX 16 367 S 103 27 Stockholm/İSVEÇ

İşkence iddialarının üzerinde ciddiyetle durulmalıdır

Ali Yavuz/Bursa

Bursa Barosu Yönetim Kurulu, işkence iddialarının yoğunlaşması nedeniyle siyasi partilerin Bursa milletvekillerine gönderdiği yazıda yargılama hukukuna çağdaş bir şekil verilmesini isteyerek "İddia ile birlikte savunmanın başlaması" ilkesinin uygulamaya konulmasını önerdi.

Mevcut hukukta soruşturma aşamasında sanıkla avukatın görüşmesine imkan tanındığı ve önemli sorgulamaların video kamera ile yapılmasının düşünüldüğü yolundaki açıklamaları kesin çözüm sağlayıcı öneriler olarak görmeyen Bursa Barosu Yönetim Kurulu'nun açıklamasında şöyle deniyor:

"Belirtmek gerekir ki, bugünkü yasal düzenlemede avukatın sorgu öncesinde sanıkla görüşmesi konusunda engel hükümler yok ama uygulamada bu konuyu düzenleyen kurallar bulunmadığından, bir avukatın sorgudan önce bir sanıkla görüşmesi isteği bir yana, neden gözaltına alındığı, yükletilen suçun ne olduğu soruları dahi, 'hazırlık soruşturması gizlidir' gerekçesiyle reddedilmekte, yanıtsız bırakılmaktadır. Kaldı ki, uygulamada bu sağlansa dahi, bu durum sorunu çözmemekte, Çünkü işkencenin sanığa sorgu sırasında yapıldığı iddia edilmektedir.

Öte yandan önemli sorgulamaların video kamerası karşısında yapılması da bu sorunun çözümüne yetmeyecek. Çünkü kamera kapalı iken gelişen olayları tespit etmenin olanağı bulunmayacaktır.

Sonuç olarak yetkililerce düşünülen bu önlemler, işkence iddialarının ortadan kaldırılmasına yetmemektedir. Ancak yetkililerin bu konuda arayış içinde olmaları bu iddiaların ciddiyetinin kanıtı olmakta, işkence olayları nedeniyle yurt düzeyinde açılan davalar, mahkemelerce verilen mahkumiyet kararları da bu ciddiyetin önemini artırmaktadır.

Görüşümüz odur ki, bu iddialar ciddidir. Bu iddiaların ortadan kaldırılması kesin ve ciddi çözümlemelerle olanaklıdır. Bu konuda milyonlarca lira sarfedilip ciddi olmayan video kameraları çözümü yerine, masrafsız, kesin çözüm sağlayıcı, çağdaş hukuka uygun ve toplumumuza yaraşır, 'iddia ile birlikte savunmanın başlatılması' ilkesini gerçekleştirmek için yasal düzenlemeler yapılması gerekir.

Bunu yapmak parlamentonun vazgeçilmez tarihsel bir sorumluluğudur."

Cebeci bölgesinde durum

Güneş Doğar/Ankara

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi idare binasına girenler, "Öğrenci işleri" yazısının yanında "Öğrenci giremez" diye bir başka yazı daha görürler. Öğrencinin giremediği yerde öğrenci işini nasıl çözer. Öğrenciler bir şey öğrenmek istedikleri*nde tanınan belirli bir süre* içinde dilekçe vermek zorundadırlar. Verilen bu dilekçelere yanıt ya çok geç gelir, ya da hiç gelmez.

Bu duruma son verilmesi için geçtiğimiz günlerde 200 öğrencinin imzası bulunan ve "öğrenci işlerinin öğrencilere açık tutulması" istemini içeren bir dilekçe dekanlığa verildi. Yönetim ise gerekeni yapacağı yerde öğrencileri sorguya çekmeye girişti. Dekan yardımcısı Zeki Hafızoğulları dilekçede imzası bulunan öğrencileri yanına çağırarak "Size bunu kim imzalattı?" "İmzanızı geri alın" diye tehdit etti.

Öte yandan Ankara Üniversitesi SBF kantininde sandalye üzerine çıkan bir tartışmadan sonra okul yönetimi polis çağırdı. Gelen polisler önce okulu kuşattılar ve ardından birkaç öğrenciyi emniyete götürerek bir süre tuttular. Bu olaya siyasi bir nitelik verilmeye çalışılarak, öğrenci derneği kurucuları sorumlu tutuldu.

Öğrenci yurtlarında ise sistemli, sürekli bir psikolojik sindirme eylemi yürütülüyor. Öğrencilerin günde 4-5 saat yatakhanelere çıkması yasak. Akşam 22'den sonra yurda girmek yasak. Kitap bulundurmak yasak. Duvarlarda Kenan Evren'in sözleri asılı. Özetle 'hakkınızı aramaya kalkmayın' diyor. Ayrıca 'yurt evinizdir, temiz tutun' yazıyor duvarda. Bu öyle bir ev ki, girmek yasak, kitap okumak yatmak yasak. Ve öyle bir ev ki, öğrencilerin ben evdeyim diye imza atması, nöbet tutması gerek.

Mücadele başladı

Selim Coşkun/İstanbul

Arnavutköy'de kurulu Keçeli Ekmek fabrikası emekçileri susmanın yarar getirmeyeceğini, yaşayarak gördüler.

Fabrikada işçiler çok düşük ücretle, çoğunluğu sigortasız çalıştırılıyordu. Sigortalı çalıştırılanlar ise ay içinde tam gün sigortalı gösterilmiyordu. İzin denen olay hiç yoktu. Yıllık, aylık, hatta haftalık iznin ne olduğunu Şevki Keçeli ekmek fabrikası emekçileri hiç bilmiyorlardı. Ama patronun daha fazla kâr, daha fazla sömürü amacına karşı işçiler aralarında birlik sağlamayı başardılar ve örgütlenerek sendikaya üye oldular. İlk olarak yaptıkları ise, bugüne kadar gaspedilen haklarını geri almak için patronu mahkemeye vererek tazminat davası açmak oldu.

Senden de hesap soralım

Nurşen Erkut/İstanbul

Ekmek fırınına uzun boylu, bıyıklı bir adam geldi. Onbin lira uzatıp, fırında çalışan çocuk yaştaki gence "bunu boz" dedi. Çocuk "Bozamam, bozuk para yok" demeye çalıştı, ama adam sert bir sesle tehdit etti: "Boz, yoksa karışmam!" Çocuk sinirlendi "Yok diyorum" dedi. "Bozmazsam ne olur yani?" Adam çocuğa, polis olduğunu, parayı bozmazsa, karakola çekip coplayacağını söyledi. Çocuğun şu yanıtından sonra polis tek laf edemedi: "Coplayanlardan teker, teker hesap soruyorlar. Sen de copla da, senden de hesap soralım."

Sağlık Bakanlığında neler oluyor

Ayşe Güneş/Ankara

21 Aralık 1985 günü, asistanlık sınavına girmek üzere Türkiye'nin dört bir yanından gelen pratisyen hekimler Ankara'da toplandılar. Yaklaşık üçbin kişilik olan bu topluluk içinde, 1984 Kasım'ındaki sınavı yaşayanlar oldukça endişeliydiler. Söz konusu sınavın sabah yapılacağı duyurulmuşken ancak akşam 19.00'da yapılabilmişti. Bu zaman diliminde Sağlık Bakanlığı'ndan tek bir yetkili çıkıp da gecikmenin nedenini açıklamamıştı. Ertesi gün gazetelerden, soruların çalındığı gerekçesiyle birkaç kez değiştirilip yeniden basıldığı öğrenilmişti. Bu sınavın şaibeli olduğu herkesce kabul edildi. Asılan sonuçlar da bunu doğruluyordu: Öğrencilik yıllarının "ülkücü" militanları mutlak bir yerleri kazanmışlardı.

İşte, geçen yılki sınav deneyimini yaşayanlar, bu yıl da aynı türden olayların olacağını seziyorlardı. Çünkü faşistler, Sağlık Bakanlığında hızla kadrolaşmışlar, şube müdürlerinden yardımcı hizmetlisine kadar her kademeye kendi görüşlerinden adamları yerleştirmişlerdi. Nitekim sınav günü okullarda toplanıldığında, faşistlerin ve yandaşlarının gruplar halinde tuvaletlere girip çıktıkları görülüyordu. Azılı faşist Vedat Bulut'un bazı soruların yanıtlarını bunlara sınav başlamadan önce tuvaletlerde yazdırdığı öğrenildi. Sınav süresince bazılarının konuşmasına, yardımlaşmasına, ellerindeki müsvedde kağıtlarına bakarak doğruları işaretlemelerine salondaki Sağlık Bakanlığı'nın temsilcilerince de göz yumuldu. Sınav böyle yapıldı ve normalde üç günde değerlendirilmesi gereken test kağıtları üç haftada zor okunabildi. Sonuçların 10 Ocak günü Sağlık Bakanlığınca ilan edileceği bildirildi. O gün sabahleyin faşistler sınavı kazandıklarını ilan ettiler. Ama "ne yazık ki" bakanlık, yandaşlarına ufak bir oyun oynamıştı. Listeler o gün değil, ertesi gün asılabildi ancak. Böylece faşistler resmi açıklamadan birgün önce sonuçları açıklamış bulunuverdiler.

TKP'NİN SESİ'NE KULAK VER!

Yayınları **11 Kasım 1985** tarihinden itibaren **hergün** saat **7,8,11,12,15** ve **16**'da **31,3**m, **9585** kHz; saat **19,20,23** ve **24**'de **48,4** m, **6200** kHz üzerinden dinleyebilirsiniz.

Kim kime yardım ediyor?

● **Mehmet ERGÜL**

"Milliyet" gazetesinin 10 Şubat 1986 günlü ve Washington kaynaklı haberinde şöyle deniyor:

"Amerikan askeri yardımı borca gidecek. Bu yıl Amerika'dan 410 milyon dolar alacağız. Buna karşılık 406 milyon dolar askeri borç ödeyeceğiz."

Burada söz konusu olan FMS kredileridir. Yani ABD'nin kendi silahlarının satışı için açtığı kredilerdir. ABD "yardım"larının yaklaşık yüzde 60'ı işte bu FMS kredilerinden oluşmaktadır. Aşağı yukarı yüzde 20'si ekonomik "yardım", bir o kadarı da hibe, yani bağıştır.

FMS kredileri 10 yıl vâdelidir ve yıllık faizi yüzde 12'dir. Bu yıl ABD'ye ödenecek 406 milyon doların 153 milyonu on yıl önce ABD'den aldığımız, daha doğrusu alır gözüktüğümüz 153 milyon dolarlık FMS kredisinin karşılığıdır. 253 milyon doları ise faizdir!

Mekanizma, tıpkı muhasebe defterine kayıt yapar gibi işliyor. On yıl önce ABD hükümeti Türkiye'ye 153 milyon dolar kredi verir gözüküyor. "Verir gözüküyor" diyoruz, çünkü gerçekten verse, Türkiye bu parayı herhangi bir ihtiyacı için kullanabilir. Hatta başka bir ülkeden, daha elverişli koşullarda yine silah alımı için bile kullanabilir. Gerçekten kredi olsa, böyle olmak gerekir.

Oysa öyle olmuyor. On yıl önce verilir gözüken 153 milyon dolar, kâr-zarar hesabında Türkiye'nin pasifine yazılıyor. Aynı miktar, anında Amerikan silah tekellerinin aktifinde yer alıyor. Burada ABD askersel-sanayi kompleksinin yitirdiği en küçük bir şey yok. Pentagon bütçesinden çıkan ve Türkiye'ye girer gözüken dolarlar, aslında hemen ABD silah tekellerinin kasasına akıyor. Pentagon, on yıl sonra da 153 milyon doları geri alıyor, üstelik ek olarak bu süre içinde, bu paradan daha fazla bir miktarı da faiz olarak almış oluyor.

Bir yandan, Amerikan askersel-sanayi kompleksi, bizim gibi ülkeler olmazsa satamayacağı silahlarını, üstelik süper kârlarla bize satıyor. Bir yandan da on yıl sonra hurdaya çıkan Amerikan silahları için süper faizler ödüyoruz. Araştırmalar, ABD'nin Türkiye'ye askeri kredi olarak verdiği her 1 dolar karşılığında bu yolla 2.3 dolar geri aldığını gösteriyor. Yani ABD askersel-sanayi kompleksini bizim gibi ülkeler finanse ediyor. O ise bizlere "yardım" etmiş sayılıyor. Oysa, kimin kime yardım ettiği besbelli değil mi? Mantık, demek ki, böylesine tepetakla edilmiştir.

"Yardım"ın hibe, yani bağış olan yüzde 20'lik bölümü ise, ABD'nin aldıklarını örtmek için verdiği bir kırıntıdan, oltanın ucundaki yemden başka bir şey değildir. Hani lüks bir lokantada yüklü bir hesap ödedikten sonra, lokantacının bu da "müessesemizin hediyesi" diye bir kadeh konyak sunması gibi.

Nitekim, "Nereye gidiyor bu askeri krediler?" diye soran Amerikan Kongresi üyelerine Pentagon şeflerinden Richard Perle Nisan 1983'te şöyle diyordu: "Merak etmeyin! Türkiye'ye yaptığımız askeri yardımlar bedava değildir. Bu iş gayet kârlıdır. Müttefik ülkelere Amerikan silahlarını satarız. Karşılığını da serbest piyasa faiziyle geri alırız. Malın yedek parçası, bakım, onarım gelirleri ise cabası."

Pentagon'daki savaş atmacasının ABD Kongresi üyelerine açıkladığı gerçeği, ABD "yardım"ı denilen nesnenin içyüzünü bizdekiler bilmiyor mu? Başbakan Özal da, Genelkurmay başları da domuzuna biliyorlar. Örneğin Özal şu gerçeği itiraf ediyor: "Bu FMS kredileri, piyasa şartlarıyla alınmıştır. 2 milyar dolar kredi alırsınız. Ödediğiniz zaman 5 milyar dolar olur" diyor. (Tercüman, 6 Nisan 1984) Ama yine de göz göre göre Türkiye soyuluyor. Ülkemizin mali kaynakları çarçur ediliyor. Halkımızın lokmasından kesilen milyarlarla ABD silah tekelleri finanse ediliyor.

1 dolar alacaksın, 2.3 dolar geri ödeyeceksin! Yardım bunun neresinde? Kim kime yardım ediyor?

Demek ki, "önkoşullu kredilerle silah temini anlayışı terkedilmeli, ülkeyi emperyalist devletlere bağımlı kılan hibeler hiçbir biçimde kabul edilmemelidir."

TKP'nin Barış, Ulusal Güvenlik ve Ulusal Egemenlik Alternatifi'nde dile getirilen bu istemin ne kadar doğru ve haklı olduğu apaçık ortaya çıkmıyor mu?

Duvar yazıları

G.Güner/İstanbul

Yeni yılın ilk haftasında İstanbul'un Şişli ve Beşiktaş semtlerinde "Zindanlar boşalsın, Genel Af" belgilerini içeren duvar yazılarının görülmesi üzerine siyasi polis hemen harekete geçti. Yazılar aynı gün sildirildi. Ve ardından Gayrettepe 1. Şube timleri harekete geçirildi. Duvardaki yazılar "Devrimci Kurtuluş" imzasını taşıdığı için daha önce Devrimci Kurtuluş davalarından dolayı tutuklanıp cezaevlerinde kaldıktan sonra serbest bırakılan bazı kişiler gözaltına alındı. Gözaltına alınanlara sorgulama sırasında ağır hakaretlerde bulunuldu, küfür ve tehditler savruldu. Tekme-tokat ve copla dayak atılarak, kendilerinden siyasi polis için çalışmaları istendi.

Operasyon tutanaklarına "duvar yazılarının failî olmak zanni ile gözaltına alındıkları" şeklinde geçirilen 5 kişi sabaha karşı serbest bırakıldı.

Tutuklu ailelerinin kazanımı

İpek/İstanbul

Metris cezaevinde tutuklu yakınları tuttuklarını kopardılar. Yıllardır yakınlarını göremeyen aileler savaşımları sonucu yakınlarıyla görüştüler.

Son günlerde basının gündeminden cezaevlerinde yapılan işkenceler, keyfi uygulamalar inmiyordu. Analar en doğal, en haklı istemlerini basın toplantılarıyla dile getiriyorlardı: "Yıllardır evlatlarımızı görmüyoruz, görüşmek istiyoruz. İnsanca yaşamalarını istiyoruz. Cezaevindeki koşulların iyileştirilmesini istiyoruz. Mahkemeye giderken ve gelirken çocuklarımızı zincirlemeyin. Genel Af istiyoruz!"

Ve sonunda Metris'te aileleriyle görüştürülmeyen tutukluların görüştürüleceği açıklanıyor. Görüş anındaki duyguları dile getirmem olanaksız. Hepimiz büyük bir sevinci paylaşıyorduk. Tutuklulardan telgraf yağmıştı ailelere: "Görüş var, gelin." 3-3,5 yıldır yakınlarını göremeyen, tek bir haber bile alamayanlar görüşüyordu.

Nasıl sağlanmıştı Metris'te görüş? Aileler bir an olsun yalnız bırakmadılar tutuklularını. Her kapıyı çaldılar. Yasal muhalefet partilerinden, basın toplantılarına, meclise kadar yasal tüm olanakları zorladılar. Yalnızca bununla kalmayıp bu olanakların genişlemesini de sağladılar.

Tutuklu aileleri şimdilik istemlerinden yalnızca birini kazandılar. Ama şimdi onlar, öteki istemlerinin de gerçekleşmesi için eskiye oranla daha kararlı, daha gür seslerini yükseltiyorlar.

Cesaret Kaynağı

Derê Ciyê/Diyarbakır

Siyasi polis halen cezaevinde tutulanların olduğu gibi cezalarını tamamlayıp dışarıya çıkan politik tutukluların yakınları üzerinde de baskılarını sürdürüyor. Tutuklu eşlerini kocalarından ayırmak için özellikle çaba harcıyor, onurlarını kırmayı, aileleri parçalamayı amaçlıyorlar. Bu aşağılık çabaların sonucu çok çocuklu birkaç aile bile dağıtıldı. Bu çabalar arasında sürekli açık takip en yoğun kullanılan baskı yöntemlerindendir.

Bir süre önce ablasıyla birlikte evine dönen bir tutuklu eşi yine siyasi polis ekibi tarafından takip ediliyor. Bunun üzerine iki kızkardeş yerdeki taşlara sarılarak polislerin üzerine yürüyor, küfürlerle kovalıyorlar. Bu girişim sokakta bulunanlarca da destekleniyor. Bir daha polisler bu sokağa uğrayamıyorlar.

Olay çevrede büyük sevinç ve cesaret kaynağı oldu.

ABD "yardım" adını taktığı (aslında yüksek faizle sonra iki katıyla geri aldığı) FSM kredilerini artırsa da, "karşılıksız" bile para verse, eski borçları bile silse, Türkiye'den daha çok mal alacağına söz verse, gene de, her durumda sonunda kaybedecek olan biziz! Ne olursa olsun, SİA anlaşması feshedilmelidir!

"TKP MK 5. Plenumu Politik Büro Çalışma Raporu'ndan"

KİT'ler niçin satılıyor?

● Hakkı DAĞLAR

Özal İngiltere'de İngiliz tekellerinin temsilcileri ile yaptığı bir toplantıda "Çimento ve tekstil fabrikalarını, THY'nı satışa çıkardık, ardından öteki KİT'leri de satacağız, gelin alın!" dedi. Hükümet Batı Anadolu'daki 11 çimento fabrikasını 55 milyara satmak istiyor. Halit Narin "sudan ucuz hepsini alırım" diyor.

Hükümet KİT'leri satmıyor, yerli ve yabancı tekellere hediye ediyor. Sözkonusu 11 çimtento fabrikası geçen yıl 14 milyar lira kâr etmiş. Bu fabrikaların gerçek değeri ise yüzlerce milyardır.

KİT'ler niçin satılıyor? Yıllardır ileri sürülen gerekçe "KİT'lerin devlete yük olduğu"dur. Oysa bugün KİT'ler düzenli kâr ediyorlar. KİT'lerin kârı 1985 sonunda 1 trilyon 200 milyar TL'ye yüselmiş durumdadır. KİT'ler "devlete yük" olmuyor, tam tersine gelir sağlıyorlar. Üstelik 1981'den bu yana KİT çalışanlarının sayısı 200 bin dolaylarında bir artış göstermiştir.

Elbette KİT'ler bugün eskiye oranla daha iyi işletildiği, üretimleri düzenli arttığı için değil, yalnız ve yalnızca 24 Ocak 1980'den bu yana KİT ürünlerine yapılan aralıksız zamlar nedeniyle kâr ediyorlar. Özal KİT'leri iyi çalıştırarak değil, bir tür vergi anlamına gelen bu zamlarla halkın sırtından kâr eder duruma getirmiştir. Üstelik bununla enflasyon körüklenmiştir. Ama burada önemli olan şudur: Özal hükümetinin şimdi KİT'leri özel sektöre devretmek için elinde hiçbir geçerli gerekçe yoktur.

Tersine, yurdunu seven herkesin bu satışları önlemek için elinden gelen her şeyi yapmasını gerektiren birçok gerekçe vardır. KİT'lerin geçmişte ekonomik büyümeyi sağlamada oynadıkları olumlu rol, gelecekte işçi sınıfı iktidarında oynayabilecekleri çok önemli yapıcı rol, bunlar bir yana, bugünkü kötüye gidişi durdurmada da eğer korunup geliştirilebilirlerse KİT'ler belirleyici bir rol oynayabilirler.

Örneğin, KİT'ler sıfır kârlılıkta çalışsalar, devlete de halka da yük olmadan muazzam bir antienflasyonist rol oynayabilirler.

Özal'ın satılığa çıkardığı çimento ve tekstil fabrikalarını örnek olarak alalım. Bugün özel sektörün çimento ve tekstil fabrikalarında üretilen ürünler hiç de daha ucuza satılmıyor. Demek ki, KİT'ler ne kâr, ne de zarar eder durumda çalışsalar bugünkünden ve özel sektörden çok daha ucuza çimento ve tekstil ürünleri sağlayabilirler. Ucuz çimento, ucuz konut, ucuz tekstil, ucuz giyim demektir. Ucuz KİT ürünü enflasyonun düşmesi demektir. Halkın istediği de budur. Oysa KİT'leri devralacak tekeller daha çok kâr edebilmek için tıpkı Özal hükümetinin yaptığı gibi sürekli yeni zamlar yapacaklardır. Zaten Özal'ın da zam politikasıyla güttüğü amaç KİT'lerin zarar etmesini önlemek değil, onları kârlı duruma getirip özel sektöre böyle hediye etmekti. (5000 işçinin çalıştığı Adana'daki Paktaş tekstil fabrikasının bir süre önce iflas etmesi de özel sektörün hiç de daha iyi bir işletmeci olmadığını gösteriyor.)

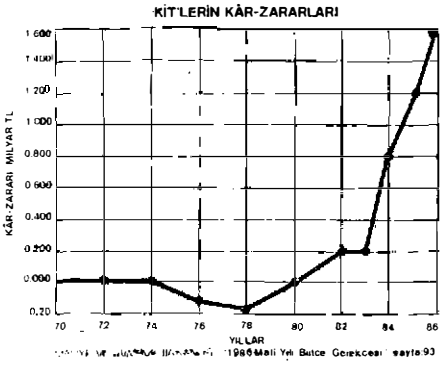

Görülüyor ki, "bizim ekonomik politikamızın alternatifi yoktur" diyen Özal attığı adımlarla aslında alternatifin varolan temellerini yoketmek istiyor. O nedenle de 24 Ocak politikasına karşı alternatif oluşturmak, her şeyden önce KİT'lerin satışını önlemek için mücadeleyi yükseltmekten geçiyor!

kısa...kısa...kısa...

● Deniz Kurtuluş/İSTANBUL

Silah sanayiine soyunan Alarko Holding'in Topçular'da bulunan Alsaa ve Alpam fabrikalarında 7 Ocak günü 30 işçi yedikleri öğle yemeğinden zehirlendi. Ocak ayından 1 ay önce de aynı işyerinde 60 işçi yedikleri yemekten zehirlenmişti. Zehirlenme olaylarının önleneceği yerde artması işçilerin tepkisine yol açıyor.

● M.Ali/MERSİN

Özal hükümeti Bağ-Kur üyelerinin kademeli olarak sağlık hizmetlerinden yararlanmasını öngören yasayı onayladı ve yasa 1 Ocak 1986'dan itibaren 11 ilde uygulamaya konuldu. İlk anda esnaf buna çok sevindi. Çünkü SSK ve Emekli Sandığı sigortalıları gibi biz de yıllardır prim ödediğimiz halde bu hak bize tanınmıyordu. Ama gelin görün ki, işler hiç te bizim sandığımız gibi değilmiş. Kazancımız, ne olursa olsun, her ay 5000 küsurden başlayarak ödediğimiz Bağ-Kur priminin yanında şimdi bir de sağlık hizmetleri için prim ödemek zorundayız. Madem sağlık hizmetinden yararlanmak için ayrıca prim ödeyecektik, o halde yıllardır Bağ-Kur primleri bizden niye alındı?

● M.S.Y/KIRŞEHİR

Kırşehir'de açılan yeni devlet hastanesine 45 işçi, memur ve şoför alındı. Binden fazla kişinin başvuruda bulunduğu işe yalnızca, mecliste "İşkencenin yararlı olduğu"nu savunan ANAP'lı Kırşehir Milletvekili Metin Budak'a rüşvet yediren 45 kişi kabul edildi. Kırşehir valisinin de haberdar olduğu bu rüşvet olayının araştırılması engellendi.

"Patrona Duyuru"

Topkapı Maltepe'de kurulu bir konfeksiyon fabrikasında işçilerin çok ağır şartlar altında çalıştırılmalarına karşın patron, ücretleri bile zamanında ödemiyordu. İşçileri bölmek için yemekler eşit olarak dağıtılmıyor ve en olmadık hakaretlerde bulunuluyordu. Bütün bunlar işçilerin canına tak dedirtti. İlk tepkilerini bozuk mal çıkararak gösterdiler. Geçtiğimiz ay, ücretlerin ödeneceği gün, patron fabrikayı erkenden terketti. Yerine bıraktığı ustabaşı ise işçilere ücretlerin ödenemeyeceğini söyledi. Bunun üzerine işçiler fabrikayı terketmemeye karar verdiler. Bu kez 5'er bin lira dağıtarak işçileri razı etmeyi denediler. Ama işçiler kararlıydılar. Ücretler tam olarak ödenene kadar fabrikadan çıkmayacaklardı. Fabrika düğün yerine dönmüştü. Türküler söyleniyor, halaylar çekiliyordu. İşçiler büyükçe bir kağıda "Patrona duyuru" başlığı altında bir bildiri yazdılar. Hemen her işçinin kendine göre bir madde yazdığı bildiride şu istemler yer alıyordu:

- –İşçiye saygılı davran, işçi kölen değildir.
- –Sabahları ellerin cebinde içeri girerken işçiye selam ver.
- –İşçiye ücretini tam vaktinde ver.
- –Yemeklerin kalitesi düzelsin.
- –İşçi seni doyuruyor, sen işçiyi değil.

Ve bu kağıdı "İşçilere duyuru" adı altında bir dizi kuralın bulunduğu kağıdın üstüne yapıştırdılar.

Ertesi hafta işçiler ücretlerini tam olarak aldılar. Yemeklerin kalitesi de daha iyiydi ve herkese eşit olarak veriliyordu. İşçilerin ortak ve kararlı mücadelesi patronu dize getirmişti.

- *İşten çıkarmaların yasaklanması*
- *Büyük çaplı bir konut programının uygulamaya sokulması*
- *Gecekondu yıkımına son verilmesi*
- *SSK ve öteki sigorta fonlarının emekçilerin çıkarları için kullanılması, işsizlik sigortası kurulması*
- *Kamu kuruluşlarında paralı sağlık hizmetine ve ücretli eğitime son verilmesi*
- *Eğitim ve sağlık harcamalarının artırılması*

"TKP MK 5. Plenumu Politik Büro Çalışma Raporu'ndan"

8 Mart geleneği

Başı sayfa 10'da

Bütün bunlar ülkemizde baskının ve kapitalist sömürünün artmasıyla kadınlara özgü sorunların katmerleşerek arttığını gösteriyor. Gene aynı olgular, kadınların özgül sorunlarının çözülmesinin, Türkiye toplumunun genel sorunlarının çözülmesiyle sımsıkı bağlı bulunduğunu da açık biçimde kanıtlıyor.

Yaşanan koşullar, bütün sosyal gruplarda olduğu gibi, kadınların sıralarında da iki eğilime yol açıyor. Birincisi, umutsuzluk ve çaresizliktir. İkincisi ise direnme, kararlılık ve başkaldırıdır. Sungurlar'da eşlerinin alacakları için eyleme geçen işçi eşleri, Birleşik Alman İlaç Fabrikaları'nın grevci kadın emekçileri, pazarlarda esnafla birlikte hayat pahalılığını, ANAP'lı belediye başkanlarının uygulamalarını protesto eden, gecekondu yıkımını önlemek için öne atılan kadınlar, Diyarbakır hapishanesinde yakılan Kürt yurtseverlerinin hesabını soran analar, bacılar, Adana'da "işkenceye son!" belgisiyle açlık grevindeki tutuklularla dayanışma için valiliğe yürüyen analar, kadınlara özgü sorunların çözüm yolu üzerinde çeşitli arayışlar içinde olan kimi aydın kadınlar... Ve bir ana olarak diktatörlük mahkemelerinde dünya barışını yiğitçe savunan Reha İsvan.. Günümüz Türkiye'sinde giderek güçlenen kadınların bu direnme eğiliminin temsilcisi olan bu kadınlar, 8 Mart geleneğini dipdiri yaşatıyorlar.

1986 yılının 8 Mart'ında kadın-erkek demeden, komünistlere, tüm sol güçlere ve tutarlı demokratlara düşen, işte bu eğilimin, 8 Mart geleneğinin güçlenmesi için çalışmaktır. Kadınların özgül sorunlarının çözümü üzerine farklı yaklaşımlar, farklı politik görüşler, kadınların demokrasi savaşımında birlik içinde yeralmasının önüne bir engel olarak konmamalıdır. Demokrasi kazanılmadan kadınların politik yaşamda aktif bir rol almasının koşulları da güvence altına alınamaz. Diktatörlük altında hiçbir kadın sorunu çözülemez.

8 Mart geleneği, kadınların yüzyüze oldukları sorunların çözümüne ve bu amaçla da demokrasinin kazanılması savaşımına daha aktif katılımını amaçlayanlara ışık tutuyor.

Daha çok çaba gerekiyor

Başı sayfa 1'de

rememektedirler. Ama eğilim, yığınlarda hareketlenmeye başlama eğilimi apaçık ortadadır.

Diktatörlük şimdi bütün olanaklarıyla bu eğilimin güçlenmesini önlemeye çalışacaktır. Bu da kesindir. Kimi yerde manevralara başvuracak, kimi yerde baskıyı artıracak, elinden geldiği kadar yığın eyleminin yükselmesini geciktirmeye çalışacaktır. Olanakları az değildir.

Bizim olanaklarımız da az değildir. Eğer biz, bütün sol güçler, demokrasinin bütün tutarlı yandaşları, halkın savaşımı olmadan hiçbir sonuç alınamayacağını bilen herkes görevlerimize sıkı sıkı sarılırsak, gelişen eğilimi güçlendirmeyi ve sonuçta yığın eylemini yükseltmeyi başarabiliriz.

Bunun için herkesin yapabileceği somut işler vardır. Bugün bir işkenceci polisin itirafları, sanki bir anda bütün yurdu bir elektrik ceryanı dolaşmış gibi halkı sarmış, rejime karşı geniş bir tepki yaratmışsa, görülmelidir ki her solcunun, her demokratın çevresindeki insanların tepkilerini duyurmalarına, birleşmelerine, somut eylemlere atılabilmelerine yardımcı olması için sayısız şey yapabileceği bir ortam var demektir.

SHP, DSP, RP ve DYP sözcüleri işkencelere, artan hayat pahalılığına, işsizliğe karşı açıklamalar yapıyor, hükümeti protesto ediyorlar. Dün biz komünistlerin, devrimcilerin halka açıkladıkları gerçekler bugün çok daha geniş güçlerce dile getiriliyor. Demek ki, yığınlar içindeki her komünist, her solcu, her demokrat şimdi çok geniş emekçi kesimlerini diktatörlüğe karşı somut eylemlere kazanabilir. Şimdi koşullar öyledir ki, eğer bu olanakları görebilir ve değerlendirebilirse her komünist, her devrimci, her solcu ve demokrat bulunduğu yerde gerçek bir halk önderi savaşan yığının önderi olabilir, yığına somut yol gösterebilir.

Bunun için her şeyden önce aceleciliğe, yığın eylemlerinin kolayca yükselivereceği hayallerine kapılmadan sabırla, dikkatle çaba harcamak gerekiyor. Emeksiz hiçbir şey olmaz.

Emek harcamak, daha çok emek harcamak, hızlanmak, aynı süre içinde hergün daha çok iş yapmak gerekiyor. Türkiye eski Türkiye değildir. Durumu değiştirmek için çok çaba gerekiyor. Bu rejimden 12 Mart döneminden çıkıldığı gibi çıkılamaz. Ama eğer şimdi gelişen direniş eğilimi güçlendirilebilirse, halkın eylemi her yolla yükselebilirse, görülecektir ki, yepyeni, 12 Eylül öncesindekinden çok ilerde, demokratik bir Türkiye'ye ulaşmak olanaklıdır.

Marksizm-Leninizmin ve ...

Başı sayfa 2'de

savaşımın, hem de barışı koruma savaşımının tabanının son derece genişlediğini gösteriyor ve bizi uluslararası komünist hareketin kendi birliğini güçlendirdiği ölçüde, tüm bu güçlerin savaşımını da daha kararlı ve sonuç alıcı düzeye ulaştırabileceği yolunda iyimser coşku verici sonuçlara ulaştırıyor, sınıfsal amaçlarımıza olan inancımızı pekiştiriyor.

SBKP Programının yeni biçimi tasarısı, SBKP'nin sarsılmaz bir şekilde komünizm rotasında yürüdüğünü vurgulamaktadır. Belge programın toplumun komünizme doğru yönelişi ile ilgili saptamalarını yeniden ele almakta, somutlaştırmakta ve kesinleştirmektedir. Belgede, **sosyalizmle komünizmin tek bir komünist formasyonun birbirine geçen aşamaları** olduğu belirtilmekte ve daha sosyalizm aşamasında komünizme özgü ilkelerin biçimlenmeye başladığı görüşü temellendirilmektedir. O nedenle, iki aşamayı birbirinden kesin olarak ayıran bir sınır çizgisi olmadığına göre, bu sınırın somut aşılacağı anı da belirtmenin gerekmediği açıktır. Belge hem sosyalizmi ayrı bir formasyon saymanın, hem de bu aşamayı atlamak istemenin yanlışlığını ortaya koyuyor ve sosyal ekonomik gelişmenin hızlandırılması çizgisini savunuyor. Burada, toplumun gelişmesinde **çözücü rolü ekonominin oynadığı** ilkesinden hareket edilmekte, fakat **gelişmenin tüm alanları arasında karşılıklı etkileşmeyi** (ekonomik, sosyal, politik, kültürel gelişmenin karşılıklı etkileşmesini) ve bu arada özellikle **insan faktörünün büyük rolünü** kapsayan, bunların uyumlu geliştiği **"tam sosyalizm"** anlayışına varılmaktadır.

Toplumun komünizme doğru yönelişi, nasıl uluslararası koşul olarak barışın korunmasını, silahsızlanmayı gerektiriyorsa, onun iç politik koşulu da sosyalist demokrasinin aralıksız geliştirilmesini zorunlu kılıyor. Belgenin bütün içeriğine yansıyan bu saptama, **sosyalizmin barışçı, insancıl ve demokratik doğasını** açıkça gösteriyor.

"SBKP, Sovyet toplumunun politik sisteminin gelişmesinin stratejik çizgisini şimdiki aşamada, Sovyet demokrasisinin yetkinleştirilmesi, emekçilerin, onların kollektiflerinin ve örgütlerinin devlet ve toplum hayatına ait sorunların çözümüne sistemli aktif ve etkin katılımı temelinde halkın sosyalist özyönetimlnin çok daha tam gerçekleştirilmesi olarak görmektedir." Burada söz konusu olan **halkın sosyalist özyönetimi** ir grup mülkiyeti üzerine oturmuş, yalnızca grup çıkarı güden ve tümüyle sosyalist devletin karşısına çıkarılan anarko-sendikalist "özyönetim" arasında uzak yakın hiçbir bağ yoktur. Halkın sosyalist özyönetimi sosyalist mülkiyete dayanmakta, devletin, kollektifin ve kişinin çıkarlarını kendinde toplamaktadır.

SBKP Programı'nın yeni biçimi tasarısında ele alınması, tanıtılması gereken daha birçok önemli tezler, ilkeler elbette vardır. Bunların tümünü ele almak bu yazının kapsamını aşmaktadır.

***

Biz Türkiye komünistleri için SBKP Programı'nın yeniden kaleme alınmış biçimi, öteki 27. Kongre belgeleri, büyük bir teorik kaynak, ülkemizin de içinde yeraldığı tüm dünyadaki durumu ve gelişmenin yönünü çözümlemede bir pusuladır ve devrimci amaçlarımıza güvenimizi artıran moral bir dayanaktır.

SBKP 27. Kongresinden yalnız Sovyet komünistleri değil, tüm uluslararası komünist hareket, Türkiye komünist hareketi de güçlenerek çıkacaktır.

İZMİR MİTİNGİNDE ONBİNLERCE...

Başı sayfa 1'de

savaşım yöntemleriyle artan bir rol oynamasının yolu açılmıştır.

İzmir mitingiyle işçi hareketi, yalnızca kendi sendikal hakları için değil, bütün toplumun en temel sorunları için savaşım vermeye kararlı ve yetenekli olduğunun işaretini verdi. İşsiz-aşsız milyonların, işkencesiz bir Türkiye isteyen herkesin sözcüsü oldu.

Şimdi DİSK'i kapatan, binlerce sendikacıyı yargılayan, işçiyi köle yapmak için herşeyi, ama herşeyi yapan Evren-Özal diktatörlüğü bu amacına hiç de ulaşamadığını acıyla kıvranarak görmüştür.

Şimdi işçi hareketini, onun savaşım potansiyelini dikkate almadan, salt mevcut parlamenter yöntemlerle diktatörlüğe karşı savaşım planları yapagelenler, bu planlarını değiştirmek zorunda olduklarını görme du-

İşkencenin durdurulması...

Başı sayfa 1'de

rıyla ortaya çıkmış olan işkence olayları karşısında alınan tutum, ülkemizdeki temel saflaşmayı da yansıtıyor. İşkence karşısında alınan tutum, yalnızca politik güçleri değil, tek tek insanları da alıp gerçek saflarına yerleştiriyor. Bu saflaşma insan olanla olmayanı, bu ülkeden kazınıp atılması gerekenle, bunu yapabilecekler arasındaki ayrışmayı sergiliyor.

İşkence, politik görüşü ne olursa olsun, hangi partiye oy atmış ya da atacak olursa olsun, hakkını arayan herkesin karşısına dikilmektedir. Polis ya da jandarma karakolunun olduğu her yerde, bir ekip arabasının ya da jandarma müfrezesinin geçtiği her sokakta, mahallede, mezrada, "devletin kolunun uzandığı" her yerde işkence ve işkence tehdidi vardır. Rejim işkenceyi, baskıyı, devlet terörünü, bunun korkusunu, ekmek kavgasının, demokrasi kavgasının karşısına çıkarmaktadır. Bu kavgaların önünü açmak için, bu terör, bu tehdit altedilmelidir.

►

rumundadırlar.

Şimdi geride kalan sessiz yıllarda işçi hareketine güven beslemenin boş olduğu yanılgısına düşenler ya da işçi hareketinden bağımsız ya da onun dışında bir solculuk üzerine görüş geliştirenler, bu tutum ve çabaların yanlışlığını görmüş olmalılar.

Şimdi artık işçi sınıfı eylem alanındadır ve ne olursa olsun buradan uzaklaştırılamayacaktır.

Elbette bu, daha ilk adımdır. Elbette bu adım işçi hareketinin bütün olanaklarının değerlendirilmiş olduğu bir adım değildir Yapılması gereken daha çok şey, çıkılması gereken daha çok alan vardır. Ama bu ilk adım bütün işçilere, bütün sendikacılara ne yapılması ve ne yapılmaması gerektiğini pek somut göstermiştir.

Faşist MHP yanlısı Türk-Metal başkanının mitingde "konuşma" yapmasına olanak tanıyan, işçilerin tutarlı, sonuç alıcı eylem isteklerine gereken yanıtı vermeyen Türk-İş yönetiminin miting alanında haklı protestolara hedef olması, onbinlerce işçinin ağzından bütün işçi sınıfının ne istediğini göstermiştir.

Hükümetle diyalog, işbirliği değil, hükümetin yıkılması için savaşım! Hak istemek için değil, hak almak için savaşım!

Sendikal hareketi bölmek, güçten düşürmek için değil, birleştirmek için, daha güçlendirmek için çaba!

Kişisel, grupsal çıkarlar için değil, işçi sınıfının, bütün halkın çıkarları için eylem!

İşçiler, Türk-İş'i birlik içinde, güçlü görmek istiyorlar. İşçiler Türk-İş'in işçi sınıfının çıkarları için çalışmasını istiyorlar. İşçiler, Türk-İş'te her düzeyde söz ve karar sahibi olmak istiyorlar.

TKP, İzmir mitinginin yığınsal ve birlik içinde geçmesi için bütün olanaklarını seferber etti. Mitingin başarısı, demokrasi isteyen bütün güçlere, yığınların demokrasi için eylemlerini yükseltmelerine yardımcı olmanın tek sonuç alıcı yol olduğunu gösteriyor.

Yol açılmıştır. Ama yokuşun başındayız. Şimdi görev, bu yolda daha kararlı, daha özverili, daha cesur yürümektir. Her gün daha geniş yığınların, daha geniş güçlerin bu yola koyulmasını sağlamaktır. Demokratik Türkiye, bu yolun sonundadır.

"İşkence her zaman olmuştur" diyenler var. Bunlar, işkencenin her zaman varolmasını isteyenlerdir. Artık işkenceyi, bu insanlık dışı uygulamayı toplumumuzdan, Türkiye tarihinden söküp atmanın sırası gelmiştir. Bu olanaklıdır!

Bu olanağı değerlendirmek için önce herkesin, alışılagelmiş düşünce tarzından kurtulması gerekiyor. Ben işkenceye karşı olduğumu belirttim, nasıl olsa bu rejime son vermek için çalışıyorum" diyerek, "Bu rejim sona erince, işkence de bitecek" diye bir düşünce ileri sürmek yanlıştır. Tam tersi, doğrudur. İşkenceler son bulunca, bu rejim bitecektir, çünkü bu rejim işkencenin, devlet terörünün, zorbalığın üzerine oturmaktadır. İşkencenin, baskının, devlet terörünün durdurulması sağlanırsa, bu rejim bir gün bile ayakta duramaz, çöker.

Bu nedenle işkencenin durdurulması için savaşım, bu rejime son verilmesi için, demokrasinin kazanılması için verilen savaşımdır. İşkencenin durdurulması için bugünden verilen savaşım ne kadar güçlü olursa, yarın kurulacak demokrasi de o kadar güçlü olacaktır. Geniş yığınların bugünden işkenceye karşı çıkması, direnmesi sağlandığı ölçüde, yarınki Türkiye'de işkencenin olmaması o ölçüde güvence altına alınmış olacaktır.

Ayrıca unutulmamalıdır ki, bir "suç" ile değil, "suç örgütü" ile karşı karşıyayız. İşkence, MİT, Genel Kurmay, Emniyet tarafından sistemli, eşgüdümlü olarak yürütülüyor. O zaman karşı çıkış da sistemli ve örgütlü-mutlaka yığınsal olmalıdır.

Bütün bunlar, demokrasiden yana tüm politik parti ve akımlara, bugünden yapılması gereken görevler yüklüyor. Yeni bir rejim, yeni bir anayasa vb. için bir "uzlaşmanın" sağlanmasını kabul eden geniş güçler var. İşkenceye karşı olduklarını açıklayan, işkenceye aktifkarşı çıkan geniş güçler var. Tüm bu güçler yeni bir rejim kurulduğunda, tek tek işkencecilerden, işkenceleri örgütleyen ve yönetenlerden bunu bilmesine karşın göz yumanlardan ve bu dönemin siyasi sorumlularından hesap sorulacağı konusunda bir görüş birliği içinde olduklarını açıklarlarsa işkencelerin durdurulması yolunda güçlü adım atılacaktır.

Böylesi bir adım, içtenlikle ve kararlılıkla atılırsa, yalnızca her bir politik gücün demokrasiye bağlılığının kanıtı olmakla kalmayacaktır. Bu uğradıkları işkenceleri, tanıdıkları işkencecileri kamuoyuna duyuran, hesap sorulması için girişimlerde bulunan Türk-Kürt yurttaşları, onlara yardımcı olanları, namuslu basın adamlarını, işkencelerin son bulması için yiğit çıkışlarını sürdüren politik tutukluları, üyesi olsun olmasın işkenceye uğramış yurttaşlara sahip çıkan toplumsal örgütleri, daha ileri adımlar atmada yüreklendirecek bir politik-moral destek olacaktır. İşkenceye karşı duran ve hesap sormada kararlı kesimin büyümesi ise rejimin işkence cihazının felç edilmesini getirecektir.

Türkiye toplumundan işkenceyi söküp atmak olanaklıdır. Bunun için bugünden davranmak gerekiyor.

TKP MK Genel Sekreteri H.Kutlu yoldaşın...

Başı sayfa 1'de

deflerdir. Bunun kanıtı, bütün bu hedefleri yaşama geçirmeye yetenekli bir partinin ve halkın varlığını gösteren kongre öncesindeki eşsiz tartışma ve yaratıcı eylemdir. Bunun kanıtı Bolşeviklerin, Stahanovların, Büyük Anayurt Savaşı kahramanlarının mücadele geleneklerinin, Sovyet halkının önemli dönüm noktalarını aşmadaki köklü ve zengin deneyimlerinin canlılığıdır.

27. Kongre ile Sovyet toplumu gelişmesinin yeni bir aşamasına adım atıyor. Tarih kanıtlamıştır ki, Sovyet toplumunun gelişmesinin her yeni aşaması, her zaman dünya çapındaki toplumsal ilerleme sürecinin de yeni bir aşamaya yükselmesine temel olmuştur.

Bu çok doğaldır, dünya ölçüsünde kapitalizm ile sosyalizm arasında gittikçe keskinleşen savaşım çerçevesinde Sovyetler Birliği'nin her girişimi tüm halkların çıkarlarına uygun düşüyor.

Değerli delege yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin dünya barışının korunması, uzayın militarizasyonunun önlenmesi, silahlanma yarışının durdurulması ve yeryüzünün nükleer ve kimyasal silahlardan arındırılması yolundaki aralıksız çabalarına yüksek bir değer biçiyor. SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov yoldaşın 15 Ocak 1986'da açıkladığı insanlığın 2000'yılına kadar nükleer silahların esaretinden kurtarılması programı, SSCB'nin ardarda üstlendiği tek taraflı yükümlülükler, Kasım 1985'de gerçekleşen Sovyet-Amerikan doruğu ve bunun sonuçlarının yaşama geçirilmesindeki ilkeli ve esnek Sovyet tutumu, SBKP'nin barıştan yana tüm güçlerle yapıcı işbirliği bütün dünya halklarının olduğu gibi, Türkiye halkının da çıkarınadır. Partinin ve devletinizin barış girişimleri, tüm dünyada barış hareketinin daha da güçlenmesi için elverişli koşullar yaratıyor.

Sovyetler Birliği'nin izlediği gerginlikleri yumuşatma, silahlanma yarışını önleme ve barış politikası artık halkların bilincine kazınmıştır. Ülkemizde de bu politika Sovyetler Birliği'ne karşı en önyargılı olanlarda bile olumlu etkiler yaratıyor Diğer yandan SBKP Programının yeni biçimi ülkemiz için de güncel, çok önemli noktaları ortaya koyuyor. Gerçekten de çağdaş kapitalizmde nükleer savaş tehlikesinin ve toplumun militarizasyonunun kaynağı olan güç, askersel-sanayi kompleksi, bugün ülkemizdeki bir avuç militarist ve uluslararası silah tekelleri ile bağlı sermaye çevreleri dışında tüm Türkiye'nin düşmanıdır. Ülkemizde barışa ve demokrasiye yönelik tehditler emperyalizmin bu en gerici kesiminden kaynaklanıyor.

TKP, çetin koşullar altında ülkemizin ABD emperyalizminin bir savaş aygıtı olmaktan kurtarılması ve halkımızın özlediği demokrasiyi kazanması için savaşım veriyor. TKP, bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da SSCB'nin ülkemiz ile ilişkilerini barış içinde yanyana yaşama ve karşılıklı yarar ilkeleri temelinde geliştirme politikasını vargücüyle destekleyecektir. Türkiye Komünist Partisi ile kardeş Sovyetler Birliği Komünist Partisi arasında Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi ilkeleri temelinde gelişip güçlenen yoldaşlık ilişkileri, Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkı için eşsiz bir güç kaynağıdır.

Değerli delege yoldaşlar,

TKP, Sovyetler Birliği Komünist Partisi 27. Kongresine, Sovyet komünistlerinin bu yüce forumuna çalışmalarında büyük başarılar diler.

Yaşasın insanlığın sömürü ve esaretten kurtuluşunun öncüsü Sovyetler Birtiği Komünist Partisi!

Yaşasın SBKP'nin önderliğinde gelecek yüzyıla güvenle ilerleyen Sovyet halkı!

Yaşasın dünya barışının kalesi Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği!

Yaşasın Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi!

25 Şubat 1986

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Genel Sekreteri
Haydar KUTLU

ATILIM 15 Gunluk Gazete. Herausgeber Ermis Verlag. Satz/Dizgi. Umbruch/Tertip. Druck/Baskı: Eigene Herstellung. İsteme Adresi: Postfach 101016 4300 Essen 1 Ödeme Ermis Verlag. Stadtsparkasse Essen. BLZ 36050105. Knt. Nr. 712703. Fiyatı 1DM. Abone 1 yıllık 48DM

8 Mart geleneği

Bayan Özal'ın ev kadınlarına tasarruf için "az yemek pişirin" öğüdünü vermesinden yaklaşık 15 gün sonra İzmir'de 36 yaşındaki Fatma Güney "çocuklarıma iyi bayram geçirtemedim, bayramlık bile alamadım" diyerek kendisini yaktı. Bundan yaklaşık bir ay sonra, Ekim 1985 ortalarında resmi gazetede Türkiye'nin de imzaladığı Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Konvansiyonu yayınlandı. Bu, dünya demokratik kadın hareketinin büyük çaplı etkinlikleri ve eylemleriyle desteklenen Birleşmiş Milletler Kadın On Yılı'nın önemli bir kazanımıydı. Bu sözleşmeye katılan devletler, insan haklarına, insanın saygınlık ve değerine dayanarak kadınların toplumdaki eşitliğini sağlamaya söz veriyorlardı. Bunun için anayasa değişiklikleri ve yasal düzenlemeler yapmaktan, sosyal-ekonomik önlemlerden kadınları aşağılayıcı gelenek ve uygulamalara karşı mücadeleye kadar her türlü çabayı göstereceklerini ilan ediyorlardı.

Türkiye'nin bu sözleşmeyi imzalamasına karşın, ülkemizde kadınların gerçek durumu nedir? Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı yılda 15 bin 374 annenin doğumda ve lohusalıkta öldüğünü açıklıyor. ANAP İstanbul Milletvekili Bayan Köseoğlu "Tan gazetesini pek ciddi bulduğunu" belirtirken, Devlet İstatistik Enstitüsü 1974-1984 arasında fuhuşun yüzde 180 arttığını ilan ediyor, gazetelerde genç öğrenci kızların yurt müdürleri eliyle fuhuşa sürüklendiği örnekleniyor. Türk-İş Kadın İşçiler Bürosu 600 bin kadının kaçak işçi olarak çalıştırıldığını açıklarken, H.E. adlı okurumuz pek çok erkek işine asgari ücretin altında kadın işçilerin alındığını, bunlara kölelik mukaveleleri imzalatıldığını yazıyor. Türkiye'de kadınların politik haklarının sözümona tanınması üzerinden 50 yıl geçtikten sonra kadınların kaymakam, vali olamayacağı belirtiliyor.

Arkası 8. sayfada

Dünya emekçi kadınlar günü

8 Mart dünya ilerici kadınları için önemli tarihsel bir günlemedir. 8 Mart, değişik toplumsal ve ekonomik ilişkiler içinde yaşayan, değişik mesleklerden, ırklardan, uluslardan; değişik politik ve dinsel görüşlerden kadınlar tarafından bir bayram ve eylem günü olarak kutlanıyor.

Bu köklü gelenek, kadınların ön saflarda yığınsal olarak yer aldığı, yüzyılımızın insanlık tarihinde köklü değişiklikler getiren savaşımlardan doğmuştur. 8 Mart 1847'de daha iyi çalışma koşulları ve oy hakkı için grev yapan New York'lu tekstil işçisi kadınların, 1871'de Paris barikatlarında Komün'ün bayrağı olan onbinlerce kadının, 1899'da ilk kez Lahey'de 1. Dünya Kadınlar Kongresini toplayan kadınların, 1905-1907 Birinci Rus Devrimi yıllarında Rusya'da yükselen genel grevlerde aktif yer alan emekçi kadınların anısına Dünya Emekçi Kadınlar Günü ilan edildi. Öneri kadın hareketinin öncüsü Klara Zetkin tarafından 1910 yılında Kopenhag'da toplanan Sosyalist Kadınlar Konferansı'na getirildi ve oy birliği ile kabul edildi.

8 Mart, ülkemizde yığınsal olarak ilk kez bundan 11 yıl önce kutlandı. Bu kutlamayı gerçekleştiren kadınlar, 1975 yılında İlerici Kadınlar Derneği'ni kurdular. 8 Mart geleneği, bu örgütün çatısı altından ülkemizin en ücra köşelerine kadar yayıldı. 8 Martlar daha özgür, daha insanca, sömürüsüz, barış içinde bir dünya özlemini duyan çok sayıda Türk-Kürt kadını örgütlü kadın hareketine kazandırdı.

Bir Atılım okuru 1980 8 Mart'ını Mersin'de nasıl kutladıklarını şöyle anlatıyor: "Sabahleyin, Mersin Cumhuriyet Alanı'na, bayramlık giysilerini giymiş, başlarında kan kırmızısı eşarplı kadınlar akın akın dolmaya başladılar. Öyle bir heyecan içindeydim ki... Yüzyıllardan beri sömürü altında ezilmiş, horlanmış kendilerine 'saçı uzun aklı kısa' denen kadınlarımız, başları dik, kendilerine güvenli, kadın olmanın gururuyla birbirlerine kenetlenmiş, bizim, kadınların gününü kutluyorlar... Saflarımızı aldık, yürüyüşe geçtik. O konuşmayan, yumuşak başlı, herşeye kader diyen kadınlar, isteklerini gür seslerle haykırıyorlardı. Bizim sıraya slogan atma sırası gelmişti. Ben bir türlü kafamı kaldırıp, gür sesle bağıramıyordum. Çünkü bize yıllardır bağırmak, yüksek sesle konuşmak bile yasaklanmış, ayıp sayılmıştı. Baktım herkes başları dik bağırıyor. Ben de yavaş yavaş açıldım. Dik, gururlu, emin, sloganlarımızı bağırmaya başladım. İstemlerimizin, kurtuluşumuzun, örgütlü olmakla, birlikte mücadele vermekle mümkün olacağına, o alanda inandım."

Evet, tüm baskı, yasak ve koğuşturmalara karşın bu gelenek unutturulamadı. Ülkemizde 6 yıldır kadınlar gizlilikte, zindanlarda, sürgünde 8 Mart'ları, onun anlamını yaşatıyorlar. Ama bir toplantı masasında, ama bir hapishane koğuşunda, ama bir fabrikanın bir yudumluk çay molasında... Yakalarda kırmızı karanfiller, ortak türküler söyleniyor.

Emin ol, sonunda biz kazanacağız

Y.Yumrutaş/İzmir

İzmir Bornova arasında Ankara yolu kenarında dev bir bina yükselir. Duvarında kocaman harflerle "BATI TEKSTİL" yazan bu bina iç çamaşırı üreten bir fabrikadır.

Fabrikanın sahibi olan Yahya Tatari kapısında coplu bekçileriyle, özel olarak yetiştirdiği köpekleriyle bu yıkılası düzenin bir parçası, gencecik kızlarımızın alın terine, göznuruna el koyan bir parababasıdır.

Yahya Tatari düzenini iyi kurmuştur. Kimi nasıl sömüreceğini, yeri gelince sömürdüğü insanları beş kuruş vermeden nasıl kapı dışarı edeceğini, hak istemlerine karşı hangi oyunlara başvuracağını eski MESS patronu ve yeni Başbakan Özal'dan iyi öğrenmiştir.

Bu işyerinde 2000 kadın işçi çalışır. Genellikle 20 yaş ve altında olan bekar kızlar arasından seçilerek alınır işçiler. Düzen bu olanağı iyi sağlamıştır Yahya Tatari'ye ve onun gibilere.

Patron Yahya Tatari, her beş yılda bir "zarar ettiği" gerekçesiyle fabrikayı kapatıp işçileri sokağa atar. Sonra yeni işçilerle yeniden açar fabrikasını. Vergi de ödemez. Öyle ya, "zarar edenden" vergi mi alınırmış!

1984 Ağustos'unda, 20 dakika verilen yemek arası, iki işçinin bile yanyana konuşmasının yasaklandığı, yemek arası dışında tuvalete bile gitmenin yasaklandığı, giriş çıkışlarda insan onurunu zedeleyici aramaların yapıldığı bu fabrikada, işçiler baskılara karşı dayanışmanın yollarını aramaya, birlik ruhunu örmeye başladılar.

Önce iş yeri temsilcisine durumun düzeltilmesi için başvuran işçiler, temsilciden "Ne yapalım elimizden birşey gelmez" yanıtını alınca, bu kez sendika merkezine başvurdular. Ama onlar da bırakın bu haklı isteği dinlemeyi, patronu savunur bir tutum aldılar.

İşçilerin sendikaya gittiğini duyan patron, 31 Ağustos 1984 günü fabrikayı kapattı. Tam 1963 işçiyi de sokağa attı. Yine aynı gerekçeyi göstermiştir: "Zarar ettim". Haklarını aramak için Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne başvuran işçiler buradan da, "Siz de yeni bir iş bulun" yanıtını aldılar.

Fabrikayı kapatarak 1963 işçiyi sokağa atan Yahya Tatari bu kez Çipitaş ismiyle yeniden üretime başladı. Bu işyerinde ise ne kapı, ne pencere, ne yemekhane vardı. Tuvalet bile yoktu. Yeni almış olduğu işçilerin büyük bir kısmı yaşam koşullarının kötülüğüne dayanamayarak işten ayrılmak zorunda kaldılar.

Çipitaş kapatılınca, Kemal Paşa yolunda Üçeller adında yeni bir fabrika açan patronun keyfine diyecek yoktu. İşçiler tüm bunları yetkililere bir dilekçeyle bildirdiler. Ama hiçbir yanıt alamadılar.

Şimdi Ankara asfaltındaki o dev bina Kasım 1985'ten bu yana yeni işçilerle üretim yapıyor. Adı yine BATI TEKSTİL.

Daha önce işten atılan 1963 işçiden mahkemeye başvurmayanlara geçenlerde "Gelin tazminatınızı alın" diye bir yazı gönderilmiş. Bazıları "buna da şükür" deyip fabrikaya geldiler. Ama geldiklerinde patrona olan kin ve nefretleri daha da arttı. Çünkü işçilere tazminat yerine satılmayan bozuk iç çamaşırları veriliyordu. Bir genç kız "Ben ne yapayım 100 bin liralık bozuk iç çamaşırını" diye göğsünü yumruklayarak ağlıyordu. "Hem işten attınız, hem de tazminatımızı vermiyorsunuz" diyordu. Başka bir genç kız da "Ağlama bacım. Bu kez de onlar kazandı. Ama sonunda, emin ol biz kazanacağız" diyordu.

ATILIM

YURTDIŞI EKİ

Kurucusu: İ.Bilen

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı

1 Mart 1986

Batı Avrupa'da daha etkili bir dayanışma

● M.YILDIZ

Özal'ın Batı Avrupa'ya resmi çağrılı olarak yaptığı ilk ziyaret olan İngiltere ziyareti sona erdi. Özal'ın bu ziyaretinin İngiliz sermaye çevrelerince nasıl değerlendirildiğini, bir muhafazakar milletvekilinin şu sözleri çok iyi özetliyor: "Özal mı? Sağlam adam canım tam kafadar!"

Özal, İngiliz hükümet çevreleri ve "savunma fonu"nda biriken milyarlara göz diken silah tekelleri tarafından kucaklanırken, İngiltere'deki demokrasi güçleri de, protesto gösterileri düzenlediler. İngiliz ve öteki uluslardan demokratlar, Türkiyeli demokratlarla, emekçilerle omuz omuza, Türkiye'deki gerçekleri İngiliz kamuoyuna yansıtmak, Türkiye demokrasi güçlerini desteklemek için ellerinden gelen çabayı gösterdiler.

İngiltere'de gözler önüne serilen bu tabloyla, bundan böyle kimi değişikliklerle birlikte, Batı Avrupa'nın öteki ülkelerinde karşılaşmak kimse için şaşırtıcı olmayacaktır. Şimdi Batı Avrupa emperyalizmi Türkiye'de yurtiçindeki ve dışındaki demokrasi güçlerinin kararlı savaşımları ve dayanışmaları ile sağlanmış olan demokrasinin kazanılması için artan olanakları, bizzat demokrasi yönünde adımlar olarak göstermeye çalışarak, Batı Avrupa'nın demokratik kamuoyunu kandırma çabası içindedir.

Bu çabanın etkisiz kaldığını düşünmek yanılgı olur. Diktatörlüğün, uluslararası sermaye ile el ele giriştiği manevralar, Batı Avrupa'daki Türkiyeli demokrasi güçlerinin çalışmalarını daha etkili kılmalarını zorunlu kılıyor. Şimdi Batı Avrupa kamuoyu, Türkiye'de olup bitenler konusunda daha iyi bilgilendirilmeli, gelişmeler zaman yitirilmeden geniş kamuoyu çevrelerine maledilebilmelidir. Eğer bu yönde etkili bir çalışma yürütülebilirse, diktatörlüğün manevralarının geri tepmesi, oyunların boşa çıkarılması sağlanabilir.

Örneğin Türk hükümetinin üç ayda bir rapor sunmayı kabul etmesi karşılığında, beş Batı Avrupa ülkesi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne yaptıkları başvuruyu geri aldı. Şimdi, Türk hükümetinin her raporunu sunuş dönemi, Batı Avrupa çapında, diktatörlüğün yargılandığı, bir yargılamaya dönüştürülebilir.

Öteyandan, Türkiye'de yığınların emekçilerin kıpırdanmaları, hareketlenmesi artıyor. Barışçılar, aydınlarımız boyun eğmiyor. İşkenceye karşı güçlü bir hareket gelişiyor. Genel af hareketi güçleniyor. Yasal partiler daha açık konuşuyor.

Şimdi, Türkiye'de gelişmelerin bu düzeye ulaşması da, Batı Avrupa'daki dayanışma çalışmalarının önemini yitirdiği anlamına gelmez. Aksine, işte tam da bu olumlu gelişmeler, dayanışma hareketinin daha güçlü, daha etkili, daha hızlı olmasını zorunlu hale getirmektedir.

Buradan çıkarılacak sonuç şu olmalıdır: Batı Avrupa'daki Türk-Kürt tüm Türkiyeli emekçilerin, demokratların çabalarını birleştirmeleri daha da yakıcılaşmıştır.

DKP 6 Mart'taki sendikal eylem gününü destekliyor

FAC'de patronlarla hükümetin Çalışmayı Teşvik Yasası'nın 116. maddesinde değişiklik yaparak grev hakkını kısıtlama çabalarını yoğunlaştırmaları, büyük çaplı işçi gösterilerine yol açıyor. Gösterilerin büyük boyutlar kazanması üzerine hükümet koalisyonu sendikal harekete yönelik olarak karalamaları da artırdı. Hükümet, yasadaki değişikliği 21 Mart 1986'ya kadar gerçekleştirmek için her yola başvuruyor. Buna karşın sendikalar ve işçiler 6 Mart'taki sendikal eylem gününe hazırlanıyorlar. Alman Komünist Partisi (DKP) Başkanlık Divanı, 7 Şubat günü yayınladığı bir bildiriyle, grev hakkının savunulması için yapılacak tüm girişim ve eylemleri, özellikle de 6 Mart'taki sendikal eylem gününü vargücüyle desteklediğini açıkladı. Bildiride özetle şöyle deniyor:

"...Hükümet koalisyonunun aşağılayıcı hareketlerine, tehdit ve yalanlarına tek bir yanıt verilebilir: Grev hakkının savunulması ve lokavtın yasaklanması için işletmelerden ve bürolardan, sendikaların düzenlediği gösteri ve yürüyüşlerle, demokratik bağlaşıklıkların dayanışma eylemleriyle baskıyı yükseltmek.

"...DKP, 6 Mart 1986'daki sendikal eylem gününü desteklemek ve bu günde ülkemiz sendikal ve politik işçi hareketinin, kazanmış olduğu hak ve özgürlüklerin elinden alınmasına izin vermeyeceğini, grev hakkını savunduğunu ve lokavtın yasaklanması için eylem yaptığını güçlü ve etkili bir biçimde dile getirmesine katkıda bulunmak için elinden gelen her şeyi yapacaktır."

Kapitalizmin "Medeniyeti"

K.Güçlü/B.Berlin

Geçenlerde F. Almanya'da yaşayan Türkiyelilerden ve Türkiye ile ikili ilişkilerden sorumlu Bayreuth'daki Alman Emeklilik Sigortası Kurumu'nun en son istatistiklerini inceledim. İnceler incelemez de tüylerim diken diken oldu.

İstatistiklerde göze çarpan ilk şey, emeklilik yaşına gelerek maaş alan yurttaşlarımızın oranının yüzde 3,5 gibi çok düşük olması idi. Buna karşı, çalışamamazlık, dul ve yetim maaşlarının oranı ise yüzde 96,5'i buluyordu.

Bu sayıları yorumlarsak, burada 31.856 kişi emeklilik maaşından yararlanıyor. Bunlardan sadece 1116'sı normal emeklilik yaşına ulaşıp, maaş alma hakkını kazanmış olanlar. Peki geri kalan 30.740 kişi kim? Bunlardan 9128'i dul maaşı almakta. Yani, buraya gelirken muayeneden sağlam raporu ile geçen 9128 kişi yaşamını yitirmiş. 15.143'ü de, anne ya da babasını ya da ikisini birlikte yitirmiş, öksüz kalmış.

Hesap böyle de kalmıyor... 6.469 işçimiz de çarklar arasında kötürüm kalmış, sağlığını yitirmiş. Başka bir deyişle 30.740 emekçinin şu ya da bu şekilde sönen ocağı demek oluyor bu. Üstelik nerede? Kendisini her vesilede medeniyetin simgesi gören kapitalist Federal Alman düzeninde.

Bir de bu hesabın başka bir yönü var. Bu emeklilik ödentileri olarak 1981 ile 1985 yılları arasında Türkiye'ye tam 611 milyon DM fazla döviz girmiş. Ve bundan böyle her yıl da artarak girecek. Sadece 1985'de giren döviz 111 milyon mark olmuş.

Peki tüm bu vurguna karşın Türkiye ve F.Almanya hükümetleri neler yapıyor? F.Almanya'da resmi ağızlardan çıkan, yabancı düşmanlığını cesaretlendirici sözler artıyor. Sonuçlarını da Hamburg'da Ramazan Avcı'nın katledilmesinde olduğu gibi çok acı bir şekilde yaşıyoruz. İşte medeniyetten biz bunu anlıyoruz diyor Federal Alman kapitalistleri.

Ya Türkiye? Bu kan emicilerle aynı yatağa giren yöneticilerden değişik bir şey beklemek boşunadır. Onlar Türkiye'deki işçi düşmanı politikasını bize yurtdışındaki emekçilere karşı da uyguluyorlar. Daha fazla DM, daha fazla tank, silah karşılığı tüm haklarımızla birlikte hepimizi F.Alman kapitalistlerine devrediyorlar. Peki Türkiye'den bir şey beklemeyelim mi? Tabii bekleyelim. Bize sahip çıkılsın, eşit haklar için verdiğimiz savaşım desteklensin. Ama bu yöneticilerden değil. Ancak, bu gerçekleri gözönünde tutup, uğrunda savaşılan ulusal demokratik yönetimden bekleyelim.

Özal istediği için değil, biz istediğimiz için oluyor

M.Bilir/Münih

Pasaport soygununa karşı işçilerin tepkilerini gören Evren-Özal çetesi, işçilerin savaşımını durdurmak için pasaport bedeli ve harçlarında küçük bir indirim yapmak zorunda kalınca, indiriminden önce aktif imza toplayan işçiler daha da cesaretlendiler. İşçilerin birçoğu konuşmalarında, "Hakikaten yahu, imzalar topladık, bir yüklendik, Özal indirim yapmak zorunda kaldı. Daha da yüklenelim" diyorlar.

"İmzaların bir faydası olmadı ki. Özal istediği için düşürdü" diyenler de olmadı değil. Böyle söyleyenlere işçilerin çoğu şöyle cevap veriyorlar: "Özal pasaport bedelini düşürecekti de, bunu neden baştan yapmadı? Gençlerin askerlik bedelleri de 20 bin marktı. Gençler uğraştı, biz de imza attık. Özal onu da 15 bin marka indirmek zorunda kaldı."

Şimdi, Şubat ayı ortasında pasaport bedelini bir kez daha düşürerek, 60 marka indireceğiz diye açıkladılar.

Savaşıma katılan işçiler birliğin gücünü görüyorlar, mücadeleyi öğreniyorlar, daha da imza toplayacağız diyorlar. Şimdi hedefimiz, pasaport bedelini, FİDEF'in açtığı kampanyada koyulan hedefe, 15 marka indirmektir.

Birlik olmak gerekiyor

Erbil/Hollanda

Ben Hollanda'da televizyon kablosu çeken bir şirkette çalışıyorum. Şirkette, 40'ı Türkiyeli olmak üzere toplam 60 kişi çalışıyor. Yıllardır bu işyerinde sendikalaşmaya gidilmemiş. Bir süre önce bir Hollanda 3 Türkiyeli, FNV sendikasına üye olduk. Öteki işçilere de sendikalaşmanın önemini anlattık. Bu arada yol parası, tatil bonolarının zamanında ve tam ödenmesi gibi çeşitli istemlerimizi sendika aracılığıyla patrona ilettik. Zamanla yaptığımız propaganda da amacına ulaştı ve şu anda işyerinde sendikalı 20 işçi bulunmaktayız.

İşçiler olarak, birlik içinde kendi öz çıkarlarımızdan yola çıkınca tüm zorlukları altedebileceğimize inanıyorum

Bir "Bakım belgesi" almak için

Hakkı Dönmez/Gelsenkirchen

F.Almanya'daki Türkiyeli işçilere Türkiye'de bakmakla yükümlü oldukları kişilerle ilgili olarak bir "bakım belgesi" gerekmektedir. Vergi işlemleri için gerekli olan bu belgeler önceleri muhtarlıklar tarafından veriliyordu. Geçtiğimiz yaz Hatay'a gittiğimde ise bu belgelerin artık valilik veya kaymakamlıkça verildiğini öğrendim. Belgeyi almak için Reyhanlı Kaymakamlığı'na başvurdum. Bir mühürle işin bitmeyeceğini, bir sürü işlemin gerektiğini öğrenince şaşırdım. Savcılıktan temiz belgesi, nüfus kayıt belgesi, mal varlığı belgesi ve Askerlik Şubesi'nden de bir belge istendi. En son olarak Askerlik Şubesi'ne gidince bir yüzbaşı beni bir tutuklu gibi askeri araçla köyüme götürdü. Köy halkı korku içinde başıma birikti. Yüzbaşı benim iyi bir insan olup olmadığımı, köy halkının benden memnun olup olmadığını sorduktan sonra, bütün yol vs. "masrafları"nın karşılığı diyerek para da aldıktan sonra gerekli belgeyi verdi. Bu kadar eziyetten ve rüşvetten sonra kaymakamlıktan "bakım belgesi"ni alabildim.

Kurtuluşun yakında

Seher vakitlerini severim
O zaman kalkar yatağından emekçim
Uykunun en tatlı olduğu zamandır o an
Neler yaratmaz ki uyandığında uykudan

Ya bir inşaatta bulur kendini
Ya da çahştırır makinesini
Tarlada, çubukta, her işkolunda
Emekçim kurtuluşun yakında

TKP'm safların dolup taşıyor
Komünistler adeta yarışıyor
Selvi boylum yavrularım
TKP'mdir size mirasım

H. Emin/Fransa

Sabırlı olmak

Gökhan Er/Paris

Biz devrimcilerin çoğu yığınlar içinde çalışırken karşımızdakilerden bizimle hemen politika üzerine konuşmalarını ve tüm politik gerçekleri bir çırpıda anlamalarını bekliyoruz. Çoğunlukla karşımızdaki insanların duygularını, düşüncelerini, aile yapısını, günlük yaşamını, sorunlarını öğrenmek zahmetinde bulunmuyoruz. Yine onlara bizi tanıma fırsatı da vermiyoruz Tanıştıktan hemen sonra ya dernek çalışmalarına, ya da politik eylemlere çekmeye çalışıyoruz Biraz uzun vadeli ve sabırlı bir çalışma sonucu kazanabileceğimiz insanları böylece sekter davranışlarımızla kendimizden uzaklaştırıyoruz.

Bu konuda kendi deneyimimizi anlatmak istiyorum. Bir yıl kadar önce bulunduğumuz bölgede iki aileyle tanıştık. Gidip gelmeler, sohbetler başladı. Bir süre sadece Türkiye'deki ekonomik durum üzerine konuşuluyordu. Çoğunlukla da onları dinliyorduk. Zamanla politik konulara da girdik. Değindiğimiz konuları yaşamın doğruladığını kendi deneyleri ile gördüler. Sonunda onlar da bizi tanıdı, biz de onları; sevildik, saygılarını kazandık, iyi ilişkiler kurduk. Bu arada bu iki ailenin aracılığıyla çevremizi genişlettik. Günler geçtikçe tanıdığımız aile sayısı arttı.

Aradan bir yıl geçtikten sonra gördük ki, başlangıçta, bölgemizde hiç merhaba dediğimiz insan yokken, şimdi ilişkide olduğumuz aile sayısı 11'i bulmuş. Bu ailelerin büyük bir kısmı artık Atılım'ı ve Sol Birlik'i okuyorlar. Türkiye Postası'nı izliyorlar.

Pasifikten dinleyebiliyoruz

Okyanus Ötesi/Avustralya

Buraya ilk geldiğimizde bize TKP' nin Sesi ve Bizim Radyo'nun hiç dinlenemediği için aylarca yoğun bir şekilde çalıştık, aradık. Tam umutsuzluğa kapılıyorduk ki radyomuzun açılış sinyalini yakaladık. Bu bize büyük moral kaynağı oldu. Çabalarımızı yoğunlaştırdık, her türlü teknik olanağı zorladık. Sonunda oldukça iyi bir sonuç aldık. Buranın saatiyle gece 01 yayınının ilk 25 dakikasını dinleyebiliyoruz artık. Dinleme koşullarına bağlı olarak yakında tüm yayını izleyebileceğimize inanıyoruz.

Avustralya ülkemizden uzak mı, uzak bir kıta. Evet, TKP'nin Sesi ni onbinlerce kilometre öteden, Pasifik'in güneyinden dinleyebiliyoruz. Hiçbir çaba esirgenmeyince "olanaksız", olanaklı yapılabiliyor. Radyosuz olmuyor tek sözle. Bu dehşetli olanaktan yoksun bir çalışma eksik bir çalışmadır.

CSU-Türk Gücü yöneticileri ilişkisi

M.Bilir/Münih

Bilindiği gibi Federal Almanya'daki CSU partisi yabancı düşmanlığını körükleyen, yabancılara karşı olan bir partidir. Böylesi bir partinin üyesi olan Belediye Başkanı P. Gauweiller, bulunduğumuz kentteki Türk Gücü futbol kulübünün şeref üyesidir. Türkleri sevmeyen, yabancı düşmanlığını körükleyen bu insan nasıl oluyor da Türk Gücü'nün şeref üyesi oluyor?

Bu soruyu açıklamak için bir maça gitmek yeterlidir. Maçlarda seyirciler amigolar tarafından galeyana getiriliyor, marşlar söyletiliyor, "En büyük Türk Gücü", "En büyük Türkler" diye sloganlar bağırtılıyor ve Almanlarla Türklerin aralarının açılmasına çalışılıyor.

İşte CSU ve Türk Gücü yöneticilerinin ortak hedefleri burada görülüyor. Amaçları yerli-yabancı insanların, işçilerin birlikteliğini önlemek, iki halkın arasına set çekmektir.